

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

27 februari 2002

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

ACTUALITEITSDEBAT OVER DE TOESTAND VAN HET MILIEU IN VLAANDEREN VOLGENS
RECENTE MILIEURAPPORTEN

DECREET INSTEMMING OVEREENKOMSTEN BLEU EN DE ALGERIJNSE DEMOCRATISCHE
VOLKSREPUBLIC, DE REPUBLIEK TUNESIË, DE ARABISCHE REPUBLIEK EGYPTEN EN HET
KONINKRIJK MAROKKO INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN
INVESTERINGEN

Inhoud

Nr. 33

Woensdag 27 februari 2002
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	2
Advies van het Kinderrechtencommissariaat	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen	
Indiening	2
Met redenen omklede moties	
Indiening	3
Moties van aanbeveling	
Indiening	3
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	4
Mededeling van de Nationale Bank van België	
Indiening	4
Mededeling van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	
Indiening	4
Mededeling van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad)	
Indiening	4
Mededeling van een samenwerkingsverband van gemeenten	
Indiening	4
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	5
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	5

Actualiteitsdebat

Actualiteitsdebat over de toestand van het milieu in Vlaanderen volgens recente milieurapporten, blz.

Sprekers : mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Johan Malcorps, Erik Matthijs, Jos Stassen, Eric Van Rompuy, Norbert De Batselier, Bruno Tobback, André Denys, Paul Wille en Jacky Maes, mevrouw Isabel Vertriest, de heren Carl Decaluwe, Jos Bex, Patrick Lachaert en Jan Loones, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en minister Vera Dua

Motie van aanbeveling

5

Ontwerp van decreet houdende instemming met

- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Algerijnse Democratische Volksrepubliek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Algiers op 24 april 1991,
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Tunis op 8 januari 1997,
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Arabische republiek Egypte inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Caïro op 28 februari 1999, en met
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van het koninkrijk Marokko inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Rabat op 13 april 1999

– 915 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

42

Artikelsgewijze bespreking

42

Regeling van de werkzaamheden

43

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Louis Bril, Claudine De Schepper : gezondheidsredenen ;

Jacques Timmermans, Kris Van Dijck : buitenslands ;

Karel De Gucht, Patrick Hostekint, Herman Lauwers : ambtsverplichtingen ;

Jos Geysels : familieverplichtingen.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Armenië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 7 juni 2001
– 1050 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Ontwerp van decreet houdende instemming met :
 - 1° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek Cuba inzake de wederzijd-

se bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 19 mei 1998 ;

- 2° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Verenigde Mexicaanse Staten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Mexico op 27 augustus 1998 ;
- 3° de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van de republiek El Salvador inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 12 oktober 1999

– 1051 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Ontwerp van decreet houdende invoering van het nultarief inzake het kijk- en luistergeld
– 1052 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

VOORSTEL VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren Marc Van den Abeelen, Lucien Suykens, Ludo Sannen en Etienne Van Vaerenberg houdende aanpassing van sommige bepalingen inzake inanciën naar aanleiding van de invoering van de Euro
– 1054 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.
- Voorstel van decreet van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs
– 1056 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing****De voorzitter :**

De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Roland Van Goethem, Jan Penris en Mathieu Boutsen betreffende de splitsing van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
– 1063 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.
- Voorstel van resolutie van de heer Sven Gatz c.s. betreffende de ondersteuning van initiatieven van collectieve aankoop van gebouwen ter bestemming van de woonfunctie
– 1066 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.
- Voorstel van resolutie van de heren Jan Loones, Kris Van Dijck en Chris Vandembroeke betreffende het samenwerkingsakkoord inzake het investeringsplan 2001-2002 van de NMBS
– 1068 (2001-2002) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

ADVIES VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende advies van het Kinderrechtencommissariaat werd ingediend :

- Advies van het Kinderrechtencommissariaat over het voorstel van decreet van mevrouw Patricia Ceysens, de heer Guy Swennen, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Jan Roegiers houdende regeling van de interlandelijke adoptie
– 956 (2001-2002) – Nr. 2.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Jean Geraerts over het voorstel van resolutie van mevrouw Marleen Van den Eynde betreffende de nadelige gevolgen van de uitstoot van CO₂-gassen
– 614 (2000-2001) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door mevrouw Marleen Van den Eynde over het voorstel van resolutie van de heren Mathieu Boutsen, Jean Geraerts en Pieter Huybrechts betreffende de invoering van een legaliteitsattest
– 627 (2000-2001) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Sven Gatz over het verzoekschrift betreffende infoborden over België
– 1053 (2001-2002) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Stefaan Platteau over de gedachtewisseling met de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over zijn advies met betrekking tot de positie van de regio's in de Europese besluitvorming
– 1060 (2001-2002) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Patrick Lachaert over de hoorzitting over de knelpunten en de wijziging van het bodemsaneringsdecreet
– 1065 (2001-2002) – Nr. 1.

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Koen Helsen over de gedachtewisseling over het Eindrapport Naar een vernieuwd Vlaams Ouderenbeleid en over de Evaluatie Thuiszorgdecreet
– 1067 (2001-2002) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Carl Decaluwe, Ludwig Caluwé, Jos De Meyer, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer en de heren Jan Verfaillie en Paul Van Malderen tot besluit van de op 19 februari 2002 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het carpoolbeleid van de Vlaamse regering
– 1055 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Niki De Gryze en de heren Wilfried Aers en Miel Verrijken tot besluit van de op 21 februari 2002 door de heren Carl Decaluwe, Marino Keulen en Dany Vandenbossche in commissie gehouden interpellaties tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, respectievelijk over eventuele politieke beïnvloeding bij de toekenning van de licenties voor landelijke commerciële radio, over de werking van het Vlaams Commissariaat voor de Media en de toekenning van de licenties voor landelijke commerciële radio, en over de werking van het Vlaams Commissariaat voor de Media en de toekenning van de licenties voor landelijke commerciële radio
– 1058 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Marino Keulen, Jo Vermeulen, Dany Vandenbossche en mevrouw Margriet Hermans tot besluit van

de op 21 februari 2002 door de heren Carl Decaluwe, Marino Keulen en Dany Vandenbossche in commissie gehouden interpellaties tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, respectievelijk over eventuele politieke beïnvloeding bij de toekenning van de licenties voor landelijke commerciële radio, over de werking van het Vlaams Commissariaat voor de Media en de toekenning van de licenties voor landelijke commerciële radio, en over de werking van het Vlaams Commissariaat voor de Media en de toekenning van de licenties voor landelijke commerciële radio
– 1059 (2001-2002) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen en de heer Julien Librecht tot besluit van de op 21 februari 2002 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de spijbelproblematiek
– 1062 (2001-2002) – Nr. 1.

MOTIES VAN AANBEVELING**Indiening**

De voorzitter : De volgende moties van aanbeveling werden ingediend :

- Motie van aanbeveling van mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot besluit van het op 20 februari 2002 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de jeugdgedelinquentie en inzonderheid de uitwerking van het toekomstige jeugdsanctierecht
– 1057 (2001-2002) – Nr. 1.
- Motie van aanbeveling van mevrouw Marijke Dillen en de heer Filip Dewinter tot besluit van het op 20 februari 2002 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de jeugdgedelinquentie en inzonderheid de uitwerking van het toekomstige jeugdsanctierecht
– 1061 (2001-2002) – Nr. 1.
- Motie van aanbeveling van mevrouw Patricia Ceysens, de heer Jan Van Duppen, mevrouw Veerle Declercq en de heer Jan Roegiers tot be-

Voorzitter

sluit van het op 20 februari 2002 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de jeugddelinquentie en inzonderheid de uitwerking van het toekomstige jeugdsanctierecht – 1064 (2001-2002) – Nr. 1.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Voortgangsrapport 2000-2001 inzake de vereenvoudiging van de wetgeving, procedures, formulieren en regels (DOC 113/2001-2002).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Nationale Bank van België werd ingediend :

- Verslag 2001 van de Nationale Bank van België – deel I : Economische en financiële ontwikkeling (DOC 114/2001-2002).

Deze mededeling van de Nationale Bank van België ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de SERV werd ingediend :

- Studie d.d. 13 februari 2002 "Het risicokapitaal en het economisch overheidsinitiatief : de rol en instrumenten van de Vlaamse overheid" (DOC 110/2001-2002).

Deze mededeling van de SERV ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN (MINA-raad)**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de MINA-raad werd ingediend :

- Advies d.d. 6 september 2001 over enkele aspecten van het Vlaamse klimaat- en energiebeleid (DOC 112/2001-2002).

Deze mededeling van de MINA-raad ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN EEN SAMENWERKINGSVERBAND VAN GEMEENTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van een samenwerkingsverband van gemeenten werd ingediend :

Voorzitter

Strategisch plan van de West-Vlaamse Intercommunale Vliegveld Wevelgem-Bissegem (WIV) – januari 2002
(DOC 111/2001-2002).

Deze mededeling van een samenwerkingsverband van gemeenten ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 34 van 13 februari 2002 ;
- Arrest nr. 35 van 13 februari 2002 ;
- Arrest nr. 36 van 13 februari 2002 ;
- Arrest nr. 37 van 13 februari 2002 ;
- Arrest nr. 38 van 20 februari 2002 ;
- Arrest nr. 39 van 20 februari 2002 ;
- Arrest nr. 40 van 20 februari 2002 ;
- Arrest nr. 41 van 20 februari 2002 ;
- Arrest nr. 42 van 20 februari 2002 ;
- Arrest nr. 43 van 20 februari 2002 ;
- Arrest nr. 44 van 20 februari 2002 ;
- Arrest nr. 45 van 20 februari 2002.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummer 2300 ;
- Rolnummer 2308 ;
- Rolnummer 2311 ;

– Rolnummer 2328.

ACTUALITEITSDEBAT**Actualiteitsdebat over de toestand van het milieu in Vlaanderen volgens recente milieurapporten**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de toestand van het milieu in Vlaanderen volgens recente milieurapporten.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, eerder deze maand maakte het World Economic Forum zijn milieurapport bekend, dat werd uitgevoerd in samenwerking met de universiteiten van Yale en Columbia. Dit rapport is een vergelijkend internationaal milieuduurzaamheidsrapport waarbij 142 landen werden beoordeeld op 68 verschillende parameters, die elk iets zeggen over de huidige situatie van het leefmilieu en de toekomst ervan. De resultaten van deze studie zijn gebaseerd op 20 indicatoren in 5 categorieën, waarmee de onderzoekers de landen rangschikken volgens hun milieuprestaties. De cijfers werden gebaseerd op de meest recente beschikbare gegevens.

En die cijfers liegen er niet om. België scoort zeer slecht in dit rapport. België behaalt een 127ste plaats op de 142 onderzochte landen. Het is dan ook noodzakelijk deze cijfergegevens nader te bekijken en daaruit de nodige conclusies te trekken. Waar scoren we slecht ? Was dit vorig jaar ook zo, en wat werd hiertegen gedaan ? Hoe komt het dat we slechter scoren dan vorig jaar ? Wat is het doorslaggevende element hierin ? Vooral de resultaten inzake de water- en de luchtkwaliteit en de fauna en flora zijn beschamend. In het milieurapport werden nochtans 68 verschillende parameters gebruikt, gaande van het sociaal-economische weefsel, over algemene gezondheidszorg – waarbij België wel goed scoort – tot het milieu op zich, dus de water-, bodem- en luchtkwaliteit, de nationale aanpak van de vervuiling, onze betrokkenheid bij de internationale aanpak en de bewustwording van onze bevolking.

Van den Eynde

Mevrouw de minister, u maakte twee belangrijke bedenkingen bij dit rapport. Ten eerste stelde u dat het gebaseerd is op sterk verouderde gegevens. Ten tweede zouden de samenstellers van het rapport een ander gewicht hebben gegeven aan bepaalde criteria. De geïndustrialiseerde landen zouden daarbij ernstig zijn benadeeld. Maar zelfs in vergelijking met andere industriële landen scoren we nog slecht. Ons land wordt in het rapport zelf herhaaldelijk genoemd als voorbeeld van hoe het niet moet. Ik vraag me daarbij dan toch af welke gegevens de onderzoekers vorig jaar gebruikten, toen we de 79ste plaats behaalden. Waren dat dan geen verouderde gegevens? Zijn de gegevens die voor dit rapport werden gehanteerd dan nog ouder dan die van vorig jaar? Werden er geen nieuwe meetresultaten naar de onderzoekers doorgezonden?

Laten we duidelijk zijn: mocht de Agalev-fractie op de oppositiebanken zitten, dan had ze al lang moord en brand geroepen toen dit rapport haar onder ogen kwam. In de regeringszetels wordt dit rapport echter geminimaliseerd en met de mantel der liefde bedekt. Want het ligt allemaal aan de verouderde gegevens, aan de veranderde criteria en aan de niet-representatieve gegevens. Nu noemt u dit rapport overtrokken, mevrouw de minister. U stelt de samenstellers ervan verantwoordelijk voor de resultaten en u neemt het rapport met een korteltje zout, maar u wilt toch uw coalitiepartners onder druk zetten om meer armslag te krijgen bij uw beleidsvoering. Had u niet beter reeds bij de begroting extra middelen geïnvesteerd om betere resultaten te kunnen boeken? Maar toen hoefde u geen verhoging van de middelen om een efficiënt milieubeleid te kunnen voeren. De vraag rijst dan ook waarom er groenen in deze regering zitten. Enkel maar om steeds bijkomende milieuheffingen in te voeren. Voor elk probleem vindt u wel een nieuwe heffing uit. De burger betaalt zich blauw aan deze heffingen en de industrie ziet al die taken ook niet meer zitten en trekt dan maar de grens over, ten koste van onze werkgelegenheid.

Wat de luchtkwaliteit betreft, stellen we vast dat België nog niet zo slecht scoort. Dat is ook de vaststelling van de VMM. In het jaarrapport 'Luchtkwaliteit in het Vlaams Gewest 2000' van de VMM wordt gesteld dat de uitstoot van verontreinigende stoffen in de lucht elk jaar vermindert, mee door de verminderde uitstoot door de industrie en het toenemende aantal auto's die uitgerust zijn met een katalysator. De uitstoot van CO₂ blijft echter problematisch. Volgens de vaststellingen van de VMM krijgen we die uitstoot niet onder controle.

CO₂ is mee verantwoordelijk voor de broeikasgasemissies en kende in de periode 1990-2000 nog een stijging van 12 procent.

De verantwoordelijke sectoren zijn bekend. Daardoor kan en moet het CO₂-probleem specifiek worden aangepakt. Waarom hebt u als minister van Leefmilieu nog geen initiatieven genomen om onderzoekswerk te verrichten? Vlaanderen heeft toch voldoende kennis en technologie in huis. Waarom werd bijvoorbeeld aan de VITO nog geen onderzoeksopdracht gegeven om baanbrekend onderzoekswerk te voeren naar mogelijke recuperatie van CO₂?

De petrochemische bedrijven, maar ook de grote metaalbedrijven hier in Vlaanderen, zijn ook verantwoordelijk voor een grote CO₂-uitstoot. Indien we daar onderzoekend werk zouden kunnen leveren, zouden we tonnen CO₂ kunnen recupereren om te hergebruiken.

De voorzitter: De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps: Mevrouw Van den Eynde, dat is een debat dat we in de commissie al hebben gevoerd. Wat u nu verdedigt, is eigenlijk een voorstel van de industrie en de chemieijverheid zelf. Uit tal van rapporten blijkt echter dat we de doelstellingen in het kader van het Kyoto-protocol en het terugdringen van de uitstoot van CO₂ en broeikasgassen niet kunnen halen als er geen CO₂-energietaks wordt ingevoerd. U zegt nu echter dat u tegen elke vorm van milieuheffing bent. Eigenlijk zegt u dus dat er op het gebied van het beleid inzake CO₂ en andere broeikasgassen niets mag veranderen. U bent namelijk tegen een sturend beleid. De milieubeweging heeft als reactie op dit rapport als belangrijkste conclusie getrokken dat er uiteindelijk de politieke moed moet komen om in het kader van een nationaal klimaatplan een CO₂-energietaks in te voeren. U bent het daar dus niet mee eens. U vindt dat we gewoon moeten blijven doordoen zoals we bezig zijn.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer Malcorps, u denkt blijkbaar dat alleen al de invoering van een CO₂-taks de oplossing is.

De heer Johan Malcorps: Neen, niet alleen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Dat is echter niet het geval. Er moeten alternatieven zijn voor CO₂. Het is dus niet omdat er een CO₂-taks wordt ingevoerd, dat de CO₂-uitstoot zal verminderen. Dat is ook maar een utopie.

Van den Eynde

Door de invoering van alternatieven moet het mogelijk zijn om binnen afzienbare tijd via grootschalig hergebruik van CO₂ tot een massale reductie van de uitstoot te komen. De petrochemische sector is trouwens zeer bedrijvig in de zoektocht naar recuperatie. Op dat vlak laat de overheid de bedrijfswereld echter in de steek.

Mijnheer Malcorps, Agalev probeert op alle mogelijke manieren om de CO₂-taks erdoor te krijgen. Blijkbaar worden onze voorstellen om de uitstoot van CO₂ te reduceren door uw fractie – de zogenaamde groenen – afgedaan als zijnde marginaal en als zijnde end-of-the-pipe-oplossingen. Als het echter een oplossing zou kunnen zijn, waarom is het dan geen goed voorstel? Wat is nu eigenlijk het belangrijkste: een verbetering van de luchtkwaliteit of wat meer geld in het laatje door alle mogelijke taken? (*Opmerking van de heer Ludo Sannen*)

Ook uit het rapport van de VMM blijkt dat door de aanwezigheid van vele verharde gebieden de zonnestrallen feller worden teruggekaatst. Op welke manier zult u echter te werk gaan om die aanwezigheid van het teveel aan verharde gebieden tegen te gaan? Vlaanderen is een verstedelijkt gebied, en dat zal altijd zo blijven. Welke oplossingen zult u dan aanreiken?

Ook stoffen zoals dioxines worden nog steeds aangetroffen in onze lucht. Ze zijn verantwoordelijk voor de zeer ongezonde en verontreinigde leefomgevingen. Mevrouw de minister, ik denk hierbij nogmaals aan de verpletterende verantwoordelijkheid die u draagt in de dossiers met betrekking tot de crematoria in Vlaanderen.

Nadat ik in mei van vorig jaar een vraag had gesteld over die crematoria in Vlaanderen, werd duidelijk dat van de zes Vlaamse crematoria er slechts één, namelijk het crematorium in Hasselt, aan de dioxinenormen kan voldoen. Sommige haalden concentraties van wel 17 nanogram, terwijl de norm voor andere verbrandingsinstallaties 0,1 nanogram bedraagt. Dit betekent dus dat de norm 170 keer is overschreden. Door de invoering van een overgangsregeling wordt ingeschreven dat er pas vanaf 1 januari 2003 aan de emissienormen zal moeten worden voldaan.

Ook andere verbrandingsovens, zoals de afvalverbrandingsovens, zijn de afgelopen jaren mee verantwoordelijk geweest voor de hoge uitstoot van dioxines. Daarover werden ook meermaals zware discussies gevoerd.

Wat de kwaliteit van het water betreft, scoort België eveneens zeer slecht. Voor de kwaliteit van het water bekleden we de 141ste plaats: de voorlaatste plaats, nog net voor Tadzjikistan. Hoe is zo iets mogelijk? Waar ligt het probleem? Het voorbije jaar zijn er wel degelijk nieuwe overeenkomsten gemaakt met Aquafin. Die maatschappij is immers in belangrijke mate verantwoordelijk voor de waterzuivering in Vlaanderen.

Mevrouw de minister, in een artikel van vorige week hebt u zelf nog gesteld dat de riolen een ramp zijn en dat u zich ergert aan de trage vooruitgang van de waterzuivering. Er is wel veel geld geïnvesteerd in rioleringen om het afvalwater te kunnen reinigen. 80 procent van het wegennet is inmiddels gerioleerd. Toch wordt maar 50 procent van het water gezuiverd. De grote boosdoeners zijn de missing links. Er moet dringend iets worden gedaan aan het gebrek aan verbindingsriolen. Waarom wordt daarvoor niet versneld geld vrijgemaakt? De minister zelf erkent ook dat vele waterzuiveringsstations hun werk niet doen zoals het hoort. Ze deelt dit allemaal graag aan de pers mee. We willen echter graag weten hoe ze het probleem aanpakt.

De overstorten zorgen voor veel onheil voor de kwaliteit van de waterlopen. Door de overvloedige regenval zijn de riolen verzadigd, zodat afvalwater naar de beken vloeit. Dat moet worden opgelost. Het gescheiden rioleringsstelsel is een mogelijke oplossing. Er zijn er echter niet veel, en de aanleg ervan is enkel mogelijk in nieuwe verkavelingen. We hopen dat de nieuwe beheersovereenkomst met Aquafin zal leiden tot een efficiëntere waterzuivering.

Om de waterkwaliteit te verbeteren, moet er meer worden geïnvesteerd in de wateroverlast die op vele plaatsen niet enkel voor nachtmerries zorgt bij de slachtoffers ervan, maar ook verantwoordelijk is voor veel verontreiniging. Waarom investeert men niet meer in waterlopen? Moeten we niet met een beschuldigende vinger wijzen naar de provincies? We stellen vast dat in het verleden de provincie Antwerpen, maar ook Brabant, liever investeerden in recreatiedomeinen die niet altijd rendabel zijn gebleken. Sinds de toename van het aantal overstromingen zijn ze verplicht te investeren in onze waterlopen. Spijtig genoeg waren er eerst zware overstromingen nodig. Ze hebben nu de boodschap begrepen, want ze zijn aan een inhaalbeweging begonnen.

Het onderhoud en het ruimen van de waterlopen door zowel gemeenten als provincies laten nog

Van den Eynde

steeds te wensen over. Daarover is de minister al meermaals geïnterpelleerd. De slibruiming wordt op vele plaatsen niet uitgevoerd volgens de voorschriften van het Vlarea, wat tot nieuwe verontreinigingen kan leiden.

Mevrouw de minister, wat betreft de kwaliteit van het water in België moeten we de hand niet alleen in eigen boezem steken. Ook onze zuiderburen, en met name het Brussels Gewest en Wallonië, zijn in grote mate verantwoordelijk voor de slechte kwaliteit van het water. Een alom gekend voorbeeld is wel de kwaliteit van het water van de Zenne. De Zenne loopt Brussel gezuiverd binnen, maar loopt in Brussel vervuild terug buiten, met alle mogelijke gevolgen van dien. Zo worden de Vlaamse gemeenten die tegen Brussel liggen en waar de Zenne doorloopt als kwetsbaar gebied aangeduid. Ook de landbouw is voor een groot deel verantwoordelijk voor de slechte kwaliteit van het water. De nitraten en fosfaten vervuilen in hoge mate onze waterlopen, al gebeurt er op dit vlak de laatste jaren wel een inhaaloperatie.

Wat betreft de aanpak aan de bron heeft de minister vorig jaar al, na de bekendmaking van het vorige rapport en het Davos-rapport, te kennen gegeven dat ze met de veevoedersector zou overleggen over de samenstelling van het veevoeder. Wat is daar concreet al van terechtgekomen? Wij hebben vernomen dat ze de voorbije dagen al twee veevoederbedrijven tijdelijk heeft laten sluiten. Maar wat is er concreet al gedaan om de samenstelling van het veevoeder te verbeteren, in het licht van de mestverwerkingsproblematiek?

Minister Vera Dua : Gisteren hebben we overlegd met Bemefa, de broepsfederatie van de veevoederindustrie. Dat gebeurde in het kader van het afsluiten van een milieubeleidsvereenkomst. We willen dat de stikstofuitstoot via de mest vermindert. Wat de fosfaatuitstoot betreft, zitten we op de goede weg. De vermindering van de stikstofuitstoot is een dure zaak. Toch heeft de sector er zich toe verbonden om via de veevoerders de uitstoot van stikstof via mest met 30 percent te verminderen. We moeten nog afspraken maken in verband met de conventants die de federale overheid afsluit. In elk geval gaat het om een moeilijk probleem, want de financiële gevolgen zijn voor de veevoedersector erg groot. De milieubeleidsvereenkomst die binnenkort wordt afgesloten, zet ons alleszins op de goede weg.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Ik dank u voor dit antwoord.

Het waterbeleid vereist een zeer grondige aanpak. Ik hoop dan ook dat er nog dit jaar een aantal nieuwe initiatieven worden uitgewerkt. Daarover zult u zeker nog moeten overleggen met de andere gewesten. Mevrouw de minister, hebt u dat vorig jaar al gedaan, naar aanleiding van de resultaten van het Davos-rapport?

Wat de bodemsanering betreft is er nog veel werk aan de winkel. De OVAM vindt dat er een enorme vooruitgang is geboekt in de aanpak van de black points. Tegen 2036 zouden de black points in Vlaanderen zijn weggewerkt. Elke dag komen er nochtans vele verontreinigingen bij. Een krachtiger beleid inzake bodemverontreiniging en een duidelijkere wetgeving hieromtrent zouden een goede zaak zijn.

Het milieurapport van vorig jaar was bijzonder slecht. Wij stonden aan de rand van een crisis, en de reacties waren niet mild. Waar België vorig jaar nog de 79ste plaats behaalde, strandde ons land nu op de 127ste plaats. Op een totaal van 142 gecreende landen is dit eveneens een beschamend resultaat. We moeten daar onze conclusies uit trekken. Er is geld nodig om een goed milieubeleid te voeren. Bij de vorige begroting was dit niet duidelijk merkbaar.

Er is een positieve ingesteldheid van iedereen nodig. Ik vraag met aandrang dat de juiste kansen worden geboden aan positieve projecten, en ik vraag de minister om zich positief op te stellen en naar oplossingen en alternatieven te zoeken. De klok terugdraaien is niet mogelijk, net zo min als wij het warm water opnieuw kunnen uitvinden. Leren van onze buurlanden die beter scoren dan ons is de boodschap. Om dit te realiseren zal de minister zeker de steun van het Vlaams Blok nodig hebben. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, zoals de vorige spreker reeds heeft gezegd, eindigt België op de 127ste plaats in de Environmental Sustainability Index van het World Economic Forum, als laatste van de 15 Europese lidstaten en voorafgegaan door vele ontwikkelingslanden, zelfs door Rusland.

Matthijs

Wij hebben nochtans een groene minister voor Leefmilieu en een regering die een radicale trendbreuk heeft aangekondigd. Ik citeer daartoe uit de regeringsverklaring, Stuk 31, nummer 1, pagina 2 : ‘Tweehonderd miljard [frank] voor de kwaliteit van het Vlaamse leven. De zorg voor de best mogelijke kwaliteit van het leven moet en zal de toetssteen zijn voor de regering. Dit is bij uitstek het geval voor het milieubeleid en de landbouw. Vlaanderen moet minstens de Europese normen hanteren, en deze normen moeten op korte termijn en op alle domeinen afdwingbaar en controleerbaar gemaakt worden. Wij mogen maar één uitgangspunt hanteleren, en dat is de volksgezondheid. Bijvoorbeeld bij de bodemsanering die een grote prioriteit krijgt. Bijvoorbeeld bij het waterbeleid zal uitgegaan worden van de sanering aan de bron, en inzake afval zullen preventie en hergebruik evident voorop staan. Er zullen geen nieuwe huisvuilverbrandingsinstallaties op nieuwe locaties toegestaan worden.’

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Matthijs, stel dat wij 200 miljard frank tijdens deze legislatuur zouden investeren, hoe kunnen wij daarmee de cijfers van 1994 die in het rapport staan vermeld, verbeteren ? Dat rapport geeft een overzicht van de toestand uit de helft van de jaren negentig. Wij kunnen moeilijk met terugwerkende kracht investeren.

De heer Erik Matthijs : Ik ga uit van de beleidsverklaring. Daar staat geschreven dat er 200 miljard frank extra ruimte was. Landbouw, milieu en mobiliteit kregen 50 miljard frank van deze som. Ik zal aantonen wat daarmee is gebeurd. Er zou een inhaalbeweging komen op het vlak van aankoop van bos- en natuurgebied en duizend extra jobs zouden worden gecreëerd.

Tot zover de regeringsverklaring. De middelen waren aanwezig, en die zijn in de loop van vorig jaar zelfs aangegroeid tot 270 miljard frank. Dit is een nooit geziene luxesituatie. De heer Van Rompuy heeft zulke tijden nooit gekend.

Ik citeer opnieuw de regeringsverklaring : ‘De Vlaamse overheid kan binnen vijf jaar rekenen op minstens 200 miljard frank extra inkomsten. We hebben er bewust voor geopteerd om niet meteen van dit hele bedrag de bestemming vast te leggen. Maar toch kan nu al vooropgesteld worden dat van dit totale bedrag 50 miljard frank zal worden uitgetrokken voor de verlaging van de belasting op het werk en de neutralisatie van de werkloosheidsval

– dat is wel gebeurd, de belastingverlaging is erdoor – ‘en 50 miljard frank voor duurzame ontwikkeling, mobiliteit, leefmilieu en landbouw.’ Verder op pagina 43 lees ik opnieuw : ‘Waar op basis van onderzoek en metingen blijkt dat vanuit milieuoogpunt de toestand slechter is dan in de rest van Europa, moeten evenwel maatregelen en normen worden uitgewerkt die verder gaan dan strikt vereist is op Europees vlak.’

Dat zijn de fantastische ambities uit de regeringsverklaring, maar het resultaat blijft uit. Er staat ook in dat moet worden voorzien in extra middelen en mensen voor de handhaving van het milieurecht, het afvalbeleid en de bodemsanering. De resultaten uit de ESI-index van het World Economic Forum spreken echter boekdelen, want ze zijn slechter dan in de rest van Europa. Houdt de regering op die manier haar beloften ? De cruciale vraag in dit debat is in welke middelen is voorzien voor het departement Leefmilieu, en wat de resultaten zijn.

Mevrouw de minister, in de beleidsnota Leefmilieu stelt u zelf, op pagina 19 onder het hoofdstuk Vlaanderen, dat onze welvaart blijft stijgen. Daar profiteren we allemaal van. U schreef : ‘Ondanks een tijdelijke ontkoppeling op sommige terreinen, zorgt dit voor een toenemende milieudruk.’ Daar kan ik inkomen. Vervolgens schrijft u : ‘Daar staat tegenover dat deze welvaarts groei ook middelen genereert die kunnen worden aangewend voor extra milieumaatregelen. De Vlaamse overheid beschikt over meer budgettaire middelen dan vroeger, dus is er ruimte om een voluntaristisch beleid te voeren.’ Waar blijft echter het geld voor dat beleid ?

Op de befaamde persconferentie van juni 2001 hebt u 30 miljard frank geëist. Het resultaat in de begroting was echter dat u 400 miljoen frank minder kreeg. Dat kunt u niet tegenspreken. Volgens de cijfergegevens van de SERV zien we vanaf 1996 een constante vermeerdering van de beleidskredieten voor Leefmilieu. Het aandeel op de begroting bleef constant tussen 4 en 5 percent van de totale begroting. In 1998 stegen de kredieten met 4,37 percent, en hetzelfde gebeurde in 2000. In 2001 was het 4,97 percent en in 2002 is het 4,63 percent. Dit jaar is er echter een daling van de kredieten met 1,1 miljard frank, of 28 miljoen euro.

Mijn eerste vaststelling in dit debat is dat, ondanks de voorbehouden 50 miljard frank voor duurzame ontwikkeling en leefmilieu, de oogst voor uw bevoegdheidsdomein bijzonder karig is. Aangezien ik uitga van de beleidskredieten die elk jaar worden

Matthijs

gepubliceerd in het SERV-rapport, vergelijk ik appelen met appelen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Matthijs, voor mij is van belang wat ik extra heb kunnen investeren in het milieu, in vergelijking met de begroting van 1999 van toenmalig minister Kelchtermans. Intussen hebben wij begrotingen opgemaakt in 2000, 2001 en 2002. Met 1999 als referentiejaar heb ik in deze drie begrotingsjaren 16,2 miljard frank meer gekregen aan beleidsruimte. Ik ben het met u eens dat dit te weinig is, en ik stel met voldoening vast dat ook uw partij pleit voor meer middelen voor het milieu. Dat sterkt me.

In mijn repliek zal ik verder ingaan op de belangrijkste beleidsdomeinen waarin we geïnvesteerd hebben, maar ik geef alvast enkele voorbeelden. Voor bodemsanering hebben we voorzien in het viervoudige van het bedrag waarin was voorzien in de begroting van de heer Kelchtermans. Voor aankopen van natuur en bos is er bijna een verdubbeling van de kredieten. Hetzelfde geldt voor rioleeringen. Bovendien heb ik voor bijna 5 miljard frank kredieten geheroriënteerd. Dat was belangrijk en noodzakelijk, want het beleid was op verschillende terreinen vastgelopen. We hebben deze discussie al tot in den treure gevoerd en ik weet dat we het hierover nooit eens zullen zijn.

Ik kan momenteel over 401 miljoen euro aan bijkomende middelen beschikken. Aangezien dit bij de landbouwbegroting hoort, reken ik hier de bijkomende kredieten van 74 miljoen euro voor de afbouw van de varkensstapel nog niet eens bij.

Mijnheer Matthijs, ik ga ervan uit dat u me zult steunen wanneer ik tijdens de volgende begrotingsdiscussies bijkomende middelen voor het leefmilieu vraag. Ik weet maar al te goed hoe groot de behoeften zijn.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Ik heb de heroriënteringen niet in twijfel getrokken. Ik baseer me op de concrete cijfers die in het SERV-rapport nummer 12 voor de periode 2001-2002 zijn opgenomen. Ik ga ervan uit dat we deze cijfers als maatstaf mogen hanteren.

In 2000 was er een stijging met 37 miljoen euro of 6,4 procent. In 2001 was er een stijging met 128 mil-

joen euro of 19 procent. In 2002 is er een daling met 28,2 miljoen euro. Op een totale beschikbare beleidsruimte van 6,7 miljard euro is dit een stijging met 139 miljoen euro op. Dit is beschamend weinig.

Ondanks al de beloften die zijn gedaan en al de prioriteiten die zijn gesteld, kan dit rapport enkel negatief zijn. In vergelijking met andere departementen heeft de minister haast niets binnengehaald. De middelen voor onderwijs zijn met 5,5 procent gestegen, die voor welzijn met 6 procent, die voor cultuur, sport en toerisme met 9,7 procent en die voor media met 8,7 procent. De middelen voor leefmilieu zijn echter met 3,55 procent gedaald.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, blijkbaar wil de heer Matthijs de begrotingsdiscussie nog eens voeren. De begroting is vroeger al uitvoerig aan bod gekomen. Nu voeren we een debat over het Amerikaans milieुरapport.

De heer Matthijs dreunt een hele reeks cijfers af omdat hij een verband tussen deze twee onderwerpen probeert te leggen. Uit het Amerikaans milieुरapport kunnen we evenwel enkel de conclusie trekken dat België met een enorme milieudruk zit. We wonen in een overbevolkt land met veel industrie en verkeer. Bovendien zorgt onze omvangrijke landbouwsector voor vrij hoge uitstoten. Deze hoge milieudruk betekent dat we op dit vlak nog een tandje zullen moeten bijsteken.

De heer Matthijs probeert tevens het recente beleid te evalueren. Dit is onmogelijk en fundamenteel oneerlijk. Het gaat hier immers over cijfers uit het verleden. Het enige wat we eventueel zouden kunnen evalueren, is het beleid van de voorgangers van minister Dua, bijvoorbeeld de heer Kelchtermans.

De mensen van het ESI hebben duidelijk verklaard dat ze in 2002 een rapport over de toestand in 2001 hebben gemaakt. Aangezien de indicatoren ondertussen zijn veranderd, voegen ze hieraan toe dat 'As a result, the country values across a different version are not comparable.' Het is onmogelijk om op basis van deze gegevens een vergelijking tussen de indicatoren en tussen de rangschikking in 2001 en in 2002 te maken.

Het is onmogelijk om het recente milieubeleid te evalueren op basis van het ESI-rapport. Dit is trouwens ook nooit de bedoeling van dit rapport ge-

Malcorps

weest. Wat de heer Matthijs probeert, is fundamenteel oneerlijk.

Dit betekent uiteraard niet dat het hier geen belangrijk rapport betreft. We moeten hier rekening mee blijven houden. Het rapport benadrukt de grote milieudruk in België. In vergelijking met andere Europese en geïndustrialiseerde landen kampt België met zeer grote problemen. Door de funeste ontwikkelingen die onze ruimtelijke ordening in het verleden heeft meegemaakt, zijn de problemen in België groter dan in Nederland of in Duitsland.

Mijnheer Matthijs, u mag uit dit rapport geen verkeerde conclusies trekken. U kunt op dit rapport geen evaluatie van het recente milieubeleid baseren.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, ik zou de woordvoerder van mijn partij willen ondersteunen en minister Dua een vraag willen stellen.

In juni 2001 hebben minister Dua, minister Vogels en de heer Geysels een gezamenlijke persconferentie gegeven. Mevrouw de minister, tijdens die persconferentie hebt u voor het leefmilieu 743,6 miljoen euro meer gevraagd. Specifiek gaat het om 196 miljoen euro voor de waterzuivering, 114 miljoen euro voor de bodemsanering, 72 miljoen euro voor de natuurgebieden, 74 miljoen euro voor de varkensstapel, 32 miljoen euro voor het integraal waterbeleid, enzovoort. U vroeg dus een bijkomende beleidsruimte van 743,6 miljoen euro. Dan hadden we de begroting waarbij u met betrekking tot de beleidskredieten in absolute termen met 3,5 percent achteruitgaat. Dit werd reeds door de heer Matthijs benadrukt. U bent dus naar het begrotingsconclaaf gestapt met in uw zakken 743,6 miljoen euro voor de volgende drie jaar, maar u bent er buiten gekomen met 27,26 miljoen euro minder. Ik begrijp niet waarom u en de groenen dat blijven ontkennen. U bent daar gewoon niet aan de bak gekomen. Dat verklaart ook waarom minister Vogels er de laatste dagen zo gefrustreerd bij loopt. Ze geeft zelf toe ten onder te zijn gegaan aan belastingverlagingen en aan het alles gratis maken, en voor de eigen materies niet gekregen te hebben wat ze eigenlijk wou krijgen.

Als we dit alles confronteren met MIRA-T, dan stel ik voor Europa een unieke situatie vast : een groene partij aan de macht die haar kredieten ziet dalen, hoewel ze twee maanden eerder nog 743,6 miljoen euro extra had gevraagd ! Met deze uitspraak ondersteun ik wat de heer Matthijs hier heeft gezegd. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Malcorps, ik zie niet in wat oneerlijk is in mijn redenering die immers van een beleidsverklaring uitgaat waarin perspectieven op korte termijn worden geboden en waarin in enorm veel middelen wordt voorzien. Ik zal evenwel aantonen dat de resultaten van dit alles nihil zijn. (*Opmerking van de heer Johan Malcorps*)

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Minister Vera Dua : Ik wens even te reageren op de specifieke opmerking van de heer Van Rompuy met betrekking tot de begroting 2002.

Ik heb reeds eerder geschetst dat het bijkomend pakket van 396,6 miljoen euro extra, die mijn voorganger nooit heeft gekregen, zich in de volgende jaren zal voortzetten. Wat de begroting 2002 betreft, moet u evenwel de politieke eerlijkheid opbrengen om de technische kant van de zaak te bekijken. Zoals u weet, heb ik in 2001 een enorme, zij het eenmalige kredietstijging gekregen op grond van een dossier dat u allemaal na aan het hart ligt, namelijk de beheersovereenkomsten in kwetsbare gebieden. Die gelden voor vijf jaar, maar de Inspectie van Financiën heeft geëist dat dit in 2001 in blok zou worden vastgelegd.

U hebt zelf ooit begrotingsonderhandelingen meegemaakt. U zult dus kunnen beamen dat het verkrijgen, op een bepaald ogenblik, van een eenmalig en uitzonderlijk krediet vanzelfsprekend betekent dat dit niet herhaald kan worden. Waarschijnlijk hebt u dergelijke situaties zelf meegemaakt toen u minister was. Ik vraag u dus het spel eerlijk te spelen. Hetzelfde geldt trouwens voor de kredieten die ter beschikking werden gesteld voor de BSE-crisis. Ook die waren eenmalig en kunnen dus niet als recurrente maatregelen in de volgende begroting worden opgenomen. Dit alles verklaart waarom die 1,2 miljard frank in 2001 aanwezig was, maar nu niet langer in de begroting kon worden opgenomen.

Dua

Bovendien – en dat is een zuiver begrotingstechnisch aspect – zitten we nu met het bijzonder positieve feit dat de netto schuldaangroei van Aquafin met 1,6 miljard frank daalt. Dit komt omdat zij minder moeten lenen én aan gunstigere interesten kunnen lenen. Ik schrijf dat in de begroting in en daar ben ik – samen met de hele regering – bijzonder blij om. Of dit al dan niet in de beleidskredieten moet worden opgenomen, maakt het voorwerp uit van een discussie met de minister van Financiën. Ik ben er in ieder geval voorstander van om dit niet te doen. Helaas blijken de CD&V'ers begrotingstechnisch onvoldoende onderlegd te zijn om dit te kunnen inschatten. Dat is mijn conclusie. *(Rumoer bij CD&V)*

Ik stel derhalve aan de minister van Begroting voor om deze post de volgende keer niet meer mee te nemen in de globale pot van de norm die we moeten halen, maar deze schuldafname als apart winstpunt te bekijken. Als we daarvoor al reenschap moeten geven aan het parlement, wat moet er dan nog gebeuren ?

Als we de inhaaloperatie willen versnellen, dan hebben we meer middelen nodig. Alleen dan kunnen we de ecologische schuld, die we hebben overgeërfd uit het verleden toen leefmilieu nog geen prioriteit was, vereffenen. Ik voel me daarin gesteund door iedereen in het parlement. Ik beschik nu over 400 miljoen euro extra in vergelijking met toenmalig minister Kelchtermans, en dat zal op dezelfde manier blijven toenemen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, in 1997 zijn de kredieten met 5,32 percent gestegen, in 1998 met 3,24 percent, in 1999 met 2,76 percent, in 2000 met 6,04 percent, in 2001 met 19,63 percent, en in 2002 zijn de kredieten met 3,55 percent gedaald. Dat is de werkelijkheid. De leningsmachtigingen zijn niet ingecalculleerd in de beleidskredieten.

Het SERV-rapport zegt dat welzijn, gezondheid, vervoer en verkeer het zwaarste doorwegen in de nieuwe initiatieven, voor bedragen van bijna 50 miljoen euro. Als we de initiatieven van het Financieringsfonds mee in rekening brengen, dan is het gewicht van het mobiliteitsbeleid over het geheel van de nieuwe initiatieven duidelijk het grootst, namelijk 36 percent. Onderwijs, Binnenlandse Aangelegenheden en Cultuur krijgen meer. Waar blijft Leefmilieu in dit rijtje ? De belastingen worden verlaagd, het kijk- en luistergeld wordt afgeschaft,

ondanks het gemor van de groenen en de aanvankelijke tegenstand van de liberalen. Het is duidelijk dat de grote winnaar minister Stevaert is.

Mevrouw de minister, in uw beleidsnota over de CO₂-emissie zegt u dat u een trendbreuk wilt realiseren in het milieubewustzijn van de mensen. U beweert dat voor de aanpak van het broeikas effect erg afhankelijk is van de integratie van de milieuzorg in het energiebeleid. Dat is correct. Op korte termijn moet een geactualiseerd rationeel CO₂-energiegebruiksplan maatregelen selecteren die opnieuw die trendbreuk in de CO₂-uitstoot, en de doelstellingen van het Kyoto-protocol realiseren. Voor de andere broeikasgassen worden er reductieprogramma's uitgewerkt.

Als ik MIRA-T 1999 vergelijk met MIRA-T 2001, concludeer ik dat de emissie van broeikasgassen nog toeneemt. Er is een stijging van de CO₂-uitstoot in de industrie, in het energiegebruik en in het verkeer. Er is een stijging van de methaanuitstoot, er is een verdubbeling van de distikstofoxide afkomstig van verkeer en vervoer. Waar is dan die reductie ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Matthijs, als we iets niet onder controle hebben, is het de CO₂-uitstoot. De grootste uitstoot komt van energie en verkeer, dat zijn jammer genoeg mijn beleidsdomeinen niet. In een taskforce voor de implementatie van het Kyoto-akkoord die ik met minister Stevaert heb opgesteld, proberen we met alle betrokken departementen maatregelen vast te leggen om de CO₂-uitstoot onder controle te krijgen.

De heer Erik Matthijs : Minister Dua, ik aanvaard uw verdediging, maar mijn conclusie komt uit een vergelijking van de MIRA-T-rapporten 1999 en 2001 met uw beleidsverklaring.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Iedereen erkent dat de broeikasgassenuitstoot slecht evolueert. We zullen de normen van Kyoto niet halen. Er wordt op Vlaams en federaal niveau gewerkt aan een klimaatplan. Er komt een nationaal klimaatplan. De CO₂-energie taks zal daarbij een belangrijke rol spelen. Vroegere klimaatplannen zijn gesneuveld omdat er geen fiscale maatregelen aan werden gekoppeld. Het Vlaams Blok wenst niet mee te werken aan de invoering van CO₂-energie taks. Ik vraag u nu of u en uw fractie de invoering steunen van

Malcorps

een CO₂-energietaks om de Kyotodoelstellingen te kunnen realiseren.

Het is al lang geleden, maar ik herinner me nog dat eerste minister Dehaene in Rio heeft verklaard dat een CO₂-energietaks noodzakelijk is. Hij heeft er echter nooit werk van gemaakt. Nu vragen we of u de invoering van CO₂-energietaks steunt.

De heer Erik Matthijs : Ik stel hier bepaalde zaken vast. Wij steunen u op Europees niveau. Volgens u en uw fractie is een belastingverhoging de enige oplossing. Laat uw regering dat waarmaken.

De heer Johan Malcorps : Dat heb ik niet gezegd. Het is de bedoeling dat arbeid minder en energie meer zou worden belast. Dat is een principe waar we al jaren achter staan. Zelfs voormalig eerste minister Dehaene heeft dat principe vroeger met verve verdedigd. Ik vraag nu of u dat principe steunt.

De heer Erik Matthijs : Leve premier Dehaene ! Ja, wij steunen dat op Europees vlak. We wachten op uw plan. Druk uw voorstel door in de regering. (*Opmerkingen van de heren Eric Van Rompuy en Carl Decaluwe*)

We wachten op uw plan. Als daaruit blijkt dat die energietaks een belangrijk element is en geen one-liner, dan steunen wij uw voorstel.

Er wordt voortdurend gezegd dat de CO₂-uitstoot te hoog is en dat er een CO₂-energietaks moet worden geheven. Ik hoorde dat negen tot tien jaar geleden al zeggen toen ik nog in de Senaat zat. U bent nu al drie jaar aan de macht : druk die taks door of stap op. U hebt twee opties. (*Applaus bij de CD&V*)

Ik wil het nu hebben over het afvalbeleid en het bodemsaneringsbeleid. De uitspraak dat afvalpreventie een topprioriteit is in het afvalbeleid, is lang een lege doos geweest. Nochtans staat preventie bovenaan op de ladder van Lansink. Eerst moet afval worden voorkomen, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het afval dat is geproduceerd, moet zoveel mogelijk opnieuw worden gebruikt. Bij hergebruik is het de bedoeling, indien mogelijk, de volledige producten opnieuw te gebruiken. Als dat niet kan, moeten zoveel mogelijk onderdelen opnieuw worden gebruikt. Als dat niet mogelijk is, is het de bedoeling het afval zoveel mogelijk te recyclen. De eindverwerking staat op de allerlaatste plaats. Daarbij is het de bedoeling dat afval dat biologisch

en/of thermisch kan worden behandeld, niet wordt gestort. Toch stort de industrie nog steeds meer dan afval dan ze verbrandt. 14 percent van het industriële afval wordt gestort en slechts 4 percent wordt verbrand. De rest wordt gerecycleerd of tot secundaire grondstof verwerkt. Ik baseer mij voor die cijfers op het MIRA-T van 1999. Ik heb daar echter geen recente cijfers over.

Het huishoudelijk afval blijft toenemen. Er is wel een breuk vast te stellen : de toename van het huishoudelijk afval loopt niet meer parallel met de economische groei. Er zijn dus minimale resultaten. Dat geef ik toe.

In de beleidsnota staat in verband met waterzuivering dat de burgers snel en gericht moeten worden geïnformeerd. Er staat ook in dat op basis van objectieve kosten-batenanalyse duidelijke criteria zullen worden uitgewerkt voor de afbakening van de gebieden die moeten aansluiten op de collectoren en op de grote zuiveringsinstallaties. Er zullen ook criteria komen voor de zones waarbinnen er op kleine schaal (decentraal) en individueel (IBA) zal worden gezuiverd. Dat betekent dat het systeem van afbakening in zuiveringszones en vooral in de c-zones zal worden gewijzigd. Wij steunen dat. In de beleidsnota lezen we ook dat deze zones op korte termijn in kaart zullen worden gebracht, zodat de burgers, de steden en de gemeenten snel en gericht kunnen worden geïnformeerd over de bouw van kleinschalige of individuele zuiveringsinstallaties. Wat is de stand van zaken ? Zijn er al resultaten ?

Mevrouw de minister, uw vorige kabinetschef zorgde voor 21 strategische projecten waarop uw beleid was gebaseerd. De voortgangsrapporten waren ontnuchterend. Nu de kabinetschef weg is, zijn ook de strategische projecten weg.

Mevrouw de minister, u hebt deze week weer twee vogels de lucht in gestuurd. Tegen 2004 moeten alle storten dicht, terwijl ik dacht dat er niet meer mocht worden gestort. Om uw blazen op te poetsen na een negatief rapport, zegt u dat u 43 miljoen euro extra zult investeren in de bodemsanering. Ik wil dat geloven, maar volgens mij gaat het hier om verkiezingskoorts. De verkiezingscampagnes van 2003 en 2004 staan voor de deur. Er zal nog weinig tijd zijn voor beleid, want er zal veel campagne worden gevoerd. In 2000 is er 5 miljoen euro niet gebruikt voor geplande bodemsaneringen. Ik verwijs hiervoor naar het boek van het Rekenhof, stuk 36, pagina 253. Als de geplande saneringen niet worden uitgevoerd, waarom roept u dan om meer geld ? Ik begrijp dat uw collega-ministers daar niet

Matthijs

op ingaan. Geen wonder dat ze op uw departement beknibbelen.

Ik kom terug op het MIRA-T-rapport 2001, waarnaar de minister verwijst. Ook dat rapport is niet schitterend. Ik wil de vergelijking maken met het MIRA-T-rapport 1999, dat in de pers goed werd onthaald. Dat is natuurlijk het rapport uit het ancien regime van uw voorganger. De Standaard titelde 'De milieubarometer gaat van zwart naar groen' en De Morgen 'Het Vlaams milieubeleid slechts met mondjesmaat vooruit'. Maar het ging er toch op vooruit ! De uitstoot van stofdeeltjes daalde de men factor tien, de emissie van dioxines daalde, de afvalopties werden bereikt. Er was een verbetering op de meetpunten zware vervuiling en het aantal ozondagen halveerde. Het MIRA-T-rapport 2001 geeft blijk van weinig vooruitgang. Ik citeer opnieuw enkele berichten : 'De milieudruk blijft angstwekkend stijgen' en 'Elke bewoner gebruikt nu meer ruimte, meer energie, meer grondstoffen en produceert veel meer afval dan ooit tevoren'.

Vergelijkende cijfers uit beide rapporten tonen aan dat de toestand weinig of niet is verbeterd. Ik verwijs naar de triadebeoordeling van waterbodems, waar het aandeel zwaar verontreinigde bodems is gestegen. Het klopt dat het aandeel niet en matig verontreinigde bodems is gedaald. De rioleringsgraad verhoogde weinig tussen 1999 en 2000. Het huishoudelijk afval nam in 2001 toe, het industrieel afval wordt nog steeds meer gestort dan verbrand. Wat betreft de luchtverontreiniging is de daling van de niet-methaan vluchtige organische stoffen ingezet in 1996. Deze nam een grote duik in 1999 door de industrie, maar het aandeel van verkeer en vervoer blijft op 32 percent. De kortetermijndoelstelling voor 2002 inzake CO₂-emissies wordt met 80 percent overschreden. De PAK-emissies zijn nagenoeg gelijk gebleven en liggen nog steeds meer dan de helft boven de norm gesteld in 2000. Het PCB-verwijderingsplan wordt niet nageleefd. De stofdeeltjes waren gedaald met 26 percent tussen 1990 en 2000. De laatste jaren is er echter weer een stijging door het verkeer met 31 percent. Er wordt gezegd dat het ESI-rapport met oude cijfers werkt. Als er recente cijfers waren gebruikt, waren de resultaten waarschijnlijk dezelfde geweest. Dat is mijn conclusie.

Aquafin is daarnet al ter sprake gekomen. Van een snel en efficiënt beleid heb ik nog niet veel gemerkt. Op 30 juni 2000 keurt de regering de vooropzeg goed van de overeenkomst aan de NV Aquafin. Een jaar later is er een eerste voorberei-

dende onderhandelingsnota klaar. Pas in oktober 2001 hebben we de resolutie besproken. We staan nog geen stap verder. De opgedragen programma's aan Aquafin verminderen met 56 miljoen euro in 2000. Aquafin slaagde er nochtans in om het aantal gunningen en opleveringen te laten stijgen.

Gezien de Europese richtlijn, de slechte waterkwaliteit en de slechte berichten over ons milieubeleid in de pers is het zeer verwonderlijk dat het Vlaams Gewest het investeringsprogramma van Aquafin beperkt, terwijl er juist meer middelen nodig zijn. Tegen 1998 moest het afvalwater van agglomeraties met meer dan 10.000 inwoners worden gezuiverd mét nutriëntenverwijdering. Tegen eind 2005 telt dit ook voor agglomeraties tussen de 2000 en 10.000 inwoners. Dat is een immense opgave.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Matthijs, ik had het voorrecht om samen met de commissie voor Leefmilieu naar Birmingham te gaan. We hebben daar Sever" Trent, de privé-aandeelhouder van Aquafin, bezocht. Ze hebben een rapport voorgelegd van de twee gezuiverde rivieren, de Sever" en de Trent. Ze zijn erin geslaagd de doelstellingen te bereiken. We hebben hen gevraagd welk verschil er was met Vlaanderen. Ze hebben daarop doodleuk geantwoord dat er voor de Sever" en de Trent een resultaatverbintenis was. In Vlaanderen is er een middenverbintenis.

Mijnheer Matthijs, u bent verantwoordelijk voor die erfenis. U moet ons niet verwijten dat we de doelstellingen niet hebben gehaald. U hebt het contract onderhandeld ; wij kunnen er niet onder uit !

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Stassen, ik heb de strategie ondersteund. Ik heb de resolutie goedgekeurd. Minister Dua zal me niet tegenspreken. *(Opmerkingen)*

Het milieubeleid is pas in de jaren negentig aan bod gekomen. In de jaren tachtig ging alle aandacht naar de werkloosheid, niet naar het milieu. Bij alle partijen was dat zo, behalve bij de uwe. Ik heb geen enkel probleem om dat toe te geven.

In de jaren negentig zijn de structuren en de middelen vrijgemaakt om een milieubeleid op poten te zetten. Dit wordt nu voortgezet. Noch min, noch meer.

Matthijs

Ik heb de resolutie goedgekeurd. Mijn fractie stond achter de onderhandeling. Wat komt u hier eigenlijk vertellen ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, het is niet de bedoeling om nu een debat te voeren over Aquafin. Dat zou ons te ver leiden.

Ik heb me voorgenomen om niet te veel te verwijzen naar erfenissen uit het verleden. Ik heb daarover een gentlemen's agreement met de heer Van Rompuy. Toch zou ik het Aquafincontract vooral willen omschrijven als een overeenkomst die een enorme hypotheek legt op de toekomst. (*Applaus bij de meerderheid*)

Er zijn mensen in dit halfroond die vroeger reeds geprobeerd hebben om 'in te breken' in deze overeenkomst en er eindelijk voor te zorgen dat de 120 miljard frank overheidsgeld renderen. Wij proberen dit ook te doen. Een batterij juristen houdt zich met de zaak bezig. De verantwoordelijkheid van degenen die dit contract hebben afgesloten, is enorm. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Erik Matthijs : Dat zegt u !

Mijnheer Maes, u zat in de regering toen het contract werd afgesloten. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Mevrouw de minister, uw kabinetschef was over het Aquafin dossier veel minder negatief. Hij liet er zich zelfs positief over uit. Ik heb dat ook in de commissie gezegd. Ik heb u nog nooit op die toon horen spreken.

De voorzitter : Mijnheer Van Rompuy, eigenlijk kan ik van op mijn plaats niet deelnemen aan de debatten. Wat u zegt, is echter totaal onjuist. Er bestaan twee contracten over Aquafin. Eén ervan werd onderhandeld door mijn voorganger en mijn opvolger, de heer Kelchtermans. Bij het andere heb ik de onderhandelingen gevoerd. Het basiscontract werd afgesloten door toenmalig minister Kelchtermans. Ik heb geprobeerd om het contract aan te passen. De Vlaamse overheid heeft hier voor 11 miljard frank voordeel uit gehaald.

Ik ben er echter niet in geslaagd om van een midde-lencontract over te gaan naar een resultaatverbintenis. Dat was nochtans de bedoeling. U mag

alle documenten daarover raadplegen. De kost was zo hoog dat we onder de lat door zijn moeten gaan.

Ik wil zelfs uit de biecht klappen. Toen we het rege-ringsprogramma van deze paars-groene regering hebben opgesteld, heb ik gewaarschuwd dat het zeer moeilijk zou zijn om het contract aan te pas-sen.

Mijnheer Van Rompuy, indien u spreekt over de verantwoordelijkheid, wil ik er wel op wijzen waar die in de eerste en de tweede fase ligt. (*Applaus bij de meerderheid*)

Indien u het debat hierover wenst aan te gaan, laat ik mij als voorzitter vervangen.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzit-ter, ik wil niet persoonlijk worden. U was echter toch ook lid van de regering tussen 1988 en 1991. Op dat moment werd het contract met Aquafin af-gesloten. De verantwoordelijkheid wordt steeds naar ons toe geschoven. U en uw partij maken er zich steeds gemakkelijk van af. Dat is niet fair.

De voorzitter : Ik wens aan het debat deel te nemen. Ik laat me als voorzitter vervangen door de heer De Roo.

– *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, we zijn hier toch niet bijeen om het contract met Aquafin te bespreken. (*Rumoer*)

Ik heb in de commissie voor Leefmilieu het voor-stel goedgekeurd dat er opnieuw zou worden on-derhandeld over dit contract. Is zelfs dat niet ge-noeg ? De meerderheid heeft geen eigen verhaal.

De voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer Norbert De Batselier : Mijnheer Matthijs, ik heb de discussie over Aquafin niet geopend, en al evenmin heb ik verwezen naar het verleden. Wie toch gedane zaken wil oprakelen, moet spreken met kennis van zaken.

Ik houd geen pleidooi pro domo. Ik ben er name-lijk niet in geslaagd het contract te veranderen in een resultaatsverbintenis. Sta me echter toe de tot-standkoming van het eerste contract in herinnering te brengen.

De Batselier

Destijds was ik vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve en gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie. Op de regeringsvergadering waar het contract voor het eerst werd besproken, heb ik het afgewezen. Er moesten minstens acht voorwaarden aan worden toegevoegd. Daarop heeft de toenmalige minister van Leefmilieu het contract voorgelegd aan de commissie voor Leefmilieu. Ik haal dit alles aan uit het hoofd, aangezien ik niet wist dat deze geschiedenis ter sprake zou komen.

De heer Timmermans heeft in de commissie voor Leefmilieu namens de SP acht voorwaarden geformuleerd, waarvan er uiteindelijk zeven werden opgenomen in het contract. Met dat compromis konden we leven. De SP gaf in feite de voorkeur aan een resultaatsverbintenis, maar de onderhandelingen waren al zo ver gevorderd voor het dossier bij de regering belandde, dat zo'n overeenkomst niet meer haalbaar was. Dat blijkt zeer duidelijk uit de toenmalige discussies. De privé-sector was ook alderminst voorstander van zo'n contract.

De SP heeft destijds uitdrukkelijk gezegd dat de overeenkomst die als compromis uit de bus kwam, de privé-sector onnoemelijke winsten opleverde, zonder dat er enige garanties waren voor het resultaat. Ik neem de verantwoordelijkheid voor het compromis op mij, maar hoop hiermee duidelijk te hebben gemaakt hoe de zaak in elkaar zit. *(Aplaus bij de meerderheid)*

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het afkoppelingsbeleid zal voor minder heffingen zorgen. We zullen daarmee rekening moeten houden. De verwachting is dat de inkomsten met 3 miljard frank zullen dalen, en dat Aquafin 2 miljard frank meer BTW zal moeten betalen. Dat is een aderlating van 5 miljard frank, of een zevende van de begroting.

Mevrouw de minister, in een paniecreactie vraagt u 8 miljard frank meer, terwijl er een begrotingscontrole aankomt. Iedereen weet dat er 320 miljoen euro moet worden bespaard. Toch beweert u dat u 37 miljoen euro zult krijgen voor meer groen in de stad, de bodemsanering en het integraal waterbeleid. Ik hoop dat u niet naast de prijzen valt.

Mevrouw de minister, hoe staat het met het milieu-beleidsplan 2003-2007 ? Het openbaar onderzoek van dit plan moet binnenkort beginnen. Er gaan geruchten dat er onenigheid is in de regering. *(Opmerking van de heer Paul Wille, gelach bij de VLD)*

Leefmilieu is geen prioriteit voor deze regering. Mevrouw de minister, u beheert een superministerpost. U bent de belangrijkste minister van deze regering, met twee topportefeuilles, namelijk Milieu en Landbouw. Dat meen ik. Maar deze posten samen beheren is heel moeilijk. Dat belet u ook u te verdedigen tegen andere ministers. Ik stel vast dat u heel weinig of niets uit de brand sleept. Naast leefmilieu moest u ook de volledig geregionaliseerde landbouwportefeuille overnemen, onder druk van uw partij-ideologen en om VLD-minister Gabriels af te blokken. *(Rumoer)*

Maar iedereen weet en ziet dat u de bevoegdheid over landbouw liever kwijt dan rijk bent. U verschuilt zich achter het argument dat het moet van Europa, terwijl de landbouwsector in zak en as zit. Nochtans is er op het terrein wel verbetering. Ik verwijs opnieuw naar de grafiek van de VMM. De landbouwsector kampt met grote moeilijkheden omdat twee pijlers van uw beleid niet van de grond komen. Er is de mestverwerking. U zegt wel dat u zeventig vergunningen hebt gegeven. Dat zal wel kloppen – ik trek dat ook niet in twijfel -, maar het vertrouwen is zoek in de sector, en dat al tweeëneenhalf jaar. Mocht u vanaf het begin gepleit hebben om samen de problemen aan te pakken, met die drie sporen, dan stond u waarschijnlijk al heel wat verder. Helaas was er op dat vlak echter geen verstandhouding. Iedereen dacht : het zal mijn tijd wel duren. De sector heeft geen vertrouwen in u.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer Matthijs, ik zat al te wachten tot u ging beginnen over de landbouw en het mestdossier. U hebt hier net een heel verhaal opgedist waarin u hebt gezegd wat de overheid niet en fout doet. Maar het is nogal flagrant dom en ongepast om te blijven zeggen dat de overheid alles moet doen, terwijl uw partij een geschiedenis heeft – waarvan ik alleen de laatste zeven jaar heb meegemaakt – van het afschuiven van de verantwoordelijkheid van een bepaalde economische sector op de overheid en op de gemeenschap.

De grote fout in heel uw verhaal over milieu is dat u er steeds van uitgaat dat de rest van de wereld mag doen wat ze wil en dat de gemeenschap en de overheid dat dan maar moeten opkuisen. Dat is wat de landbouw en het mestdossier ons de voorbije vijf tot tien jaar hebben geleerd. Dat is waar heel het verhaal van uw partij inzake milieu op neerkomt. Dat is de grote fout en het grote gebrek in de hele structuur inzake leefmilieu en milieubeleid die de afgelopen jaren is opgebouwd in dit land. *(Opmerking van de heer Eric Van Rompuy)*

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Tobback, ik word hier steeds maar onderbroken, terwijl mijn redenering nog niet af was. Maar dat is de bedoeling : iemand die een ernstig verhaal heeft midden in zijn verhaal komen afblokken. Ik zal u antwoorden !

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik denk dat er inderdaad een probleem is met de water- en met de grondwaterkwaliteit. Dat blijkt zowel uit het ESI- als uit het MIRA-rapport. Dat betekent dat we een zware verantwoordelijkheid hebben en dat er terzake iets moet gebeuren.

De hele discussie over de kwetsbare gebieden moet dus ten gronde worden gevoerd. De minister heeft terzake een standpunt ingenomen dat rekening houdt met de bijzonder ernstige situatie van ons leefmilieu inzake water en grondwater, maar ook met de landbouwsector, waar er overlevingskansen moeten zijn. Maar ik stel vast dat de CD&V-fractie vooral in een bepaalde richting kijkt. Mijnheer Matthijs, uw fractie levert hier wel zware kritiek op wat ze als een falend milieubeleid beschouwt, maar als het gaat over water en grondwater en over de kwetsbare gebieden trekt ze totaal en zonder enige nuance de kaart van de landbouwsector. U vindt dat die sector maar moet kunnen blijven vervuilen.

De heer Erik Matthijs : Dat zijn oneliners.

De heer Johan Malcorps : Welnu, u moet consequent zijn terzake, en mee zoeken naar een oplossing die goed is voor de landbouw, maar ook voor het leefmilieu.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Malcorps, ik heb geen lessen in consequent gedrag te krijgen van u. Maar ik zal u tonen dat ik consequent ben.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer Matthijs, u bent ongeloofwaardig. Uw betoog van vandaag over het gebrek aan verbetering van de kwaliteit van het milieu strookt niet met het betoog dat u erop na houdt ten opzichte van de landbouwers. Ik ken dat betoog.

Als deze regering iets gedaan heeft op het vlak van milieu, dan is het wel het doorbreken van het spanningsveld tussen milieu en landbouw.

Deze regering is gestart op het ogenblik dat MAP-2 geblokkeerd was. Dat MAP-2 was goedgekeurd, maar het werd niet uitgevoerd.

De heer Erik Matthijs : Hebt u het goedgekeurd ?

De heer André Denys : Ik heb het niet goedgekeurd, omdat de minister toen zei dat het niet zou worden uitgevoerd. Ik heb het MAP-2 bis goedgekeurd. Ik heb meegeholpen aan de doorbraak van iets wat al vijf, zes of zeven jaar vroeger moest zijn gebeurd. Men had per landbouwbedrijf moeten vastleggen wat er mocht worden geproduceerd : de nutriëntenthalte. Dat was de enige manier om te vermijden dat er nog meer zou worden geproduceerd. Daarnaast had u zes of zeven jaar geleden moeten meewerken aan het stimuleren van de mestverwerking. Die twee zaken heeft men jarenlang verwaarloosd, waardoor we nu in tijdnood komen.

Mijnheer Matthijs, als u op een geloofwaardige manier milieu en landbouw met elkaar wilt verzoenen, moet u in het kader van de Europese bepalingen meehelpen om een oplossing te vinden voor dit probleem. In het verleden heeft men te vaak nagelaten beslissingen te nemen met het voorwendsel dat er op Europees niveau beslissingen zouden worden genomen. Het is de verdienste van minister Dua dat ze de zaak wil deblokken. Daarin steun ik haar.

Ik ben het eens met de stelling dat de discussie over de kwetsbare gebieden moet worden aangepakt in een globale oplossing, in gesprek met de landbouworganisaties. Daarbij moet er ook rekening worden gehouden met sociaal-economische begeleidingsmaatregelen. Ik ben het er dus mee eens dat er een globale aanpak moet komen, maar we mogen niet doen zoals CD&V of de CVP vroeger jarenlang heeft gedaan : de zaak blokkeren uit electorale schrik voor de landbouwers. Die politiek is nefast geweest.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Denys, ik voer geen politiek met twee gezichten. U zegt hier a, maar in uw regio zegt u b. U hebt altijd gepleit voor mestverwerking, maar dat heb ik ook gedaan. Ik wist immers zeer goed dat dat de enige manier was om uit de problemen te geraken. Dat is juist, maar uw partners geloofden daar vroeger niet in. Het is natuurlijk geen schande om van mening te veranderen, maar wat ik hier zeg, is de waarheid. U stelt dat mijn pleidooi ongeloofwaardig is. Ik stel voor dat u die zaken nog eens leest. Dan zult u zien dat het correct is.

Matthijs

Dan is er de zaak van de afbakening van de kwetsbare gebieden. Mevrouw de minister, de grootste regeringspartij zegt dat er een fijnmaziger en objectiever meetnet moet komen. Gaat u daarmee akkoord? Bent u het er ook mee eens dat, alvorens een beslissing te nemen inzake kwetsbare gebieden, er een sociaal-economische studie moet komen? In de begrotingscontrole moeten er meer middelen komen voor de warme sanering. De sector vraagt dat. Gaat u daarmee akkoord? De heer Denys vraagt directe onderhandelingen met de landbouworganisaties. Daar kan ik inkomen. Mevrouw de minister, steunt u de vragen van de grootste regeringspartij of houdt u daar geen rekening mee?

Collega's, hiermee besluit ik mijn uiteenzetting over het rapport van het World Economic Forum. Ik hoop dat ik duidelijk heb aangetoond dat er op tweeënhalf jaar tijd onder paars-groen bewind bijna niets is veranderd, ondanks de reusachtige middelen die er ter beschikking staan. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, 'streng maar rechtvaardig' is een houding die past wanneer het rapport van een student niet zo goed is. De houding moet echter ook begripvol zijn, omdat het over het eigen kind gaat. Dat is de houding die onze fractie ten opzichte van dit rapport wil aannemen.

Een externe rapportering over ons milieu dat niet al te positief is, moeten we goed bekijken, en daaruit moeten we ook de juiste conclusies trekken. Ik ben niet van plan binnen de mij toegemeten schaarse tijd de cijfers te relativiseren, ook al weet iedereen dat de gebruikte methode voor kritiek vatbaar is en dat men niet heeft gewerkt met recente cijfers. We zullen ons evenmin verschuilen achter het feit dat de toestand verbetert, zij het traag maar zeker. We moeten ons voortdurend bezighouden met milieurapportering om positief op de evolutie te kunnen inspelen.

Het decreet van 1995 over de algemene bepalingen inzake milieubeleid schrijft een driedelige rapportering voor : over de beschrijving, de analyse en de evaluatie van de bestaande toestand ; over de beschrijving van de verwachte toestand bij ongewijzigd beleid én bij gewijzigd beleid, op grond van relevante scenario's ; en over de beschrijving, de ana-

lyse en de evaluatie van het tot op heden gevoerde milieubeleid.

Ondertussen kennen we de jaarlijkse thematische MIRA T-rapporten en de vijfjaarlijkse MIRA S-rapporten. Spijtig genoeg zijn er nog geen afzonderlijke MIRA BE-rapporten over de beleidsevaluatie. MIRA staat voor 'milieurapportering', maar is ook het Latijnse woord voor 'kijk en bewonder' naar de stand van het beleid. Als men dat te weinig doet, dan doen anderen in binnen- en buitenland dat wel.

Ik doe echt niet negatief over de ontworpen rapporteringsinstrumenten. Integendeel, want ze worden elk jaar beter. Namens de VLD-fractie blijf ik kritisch staan tegenover het feit dat een aantal fundamentele voorwaarden van een efficiënt milieubeleid niet zijn vervuld. De minister blijft het structurele probleem uit de weg gaan. Ik weet wel dat er veel moed en overredingskracht nodig is. Uit de interessante discussie van daarnet is gebleken dat er ook veel engagementen uit het verleden zijn waarmee we vandaag nog rekening moeten houden.

Naar mijn mening wordt het almaar duidelijker dat de regeringsbeslissing van 24 juli 2001 over de structuren voor kritiek vatbaar is. Die beslissing lost een aantal problemen niet op, maar schuift ze door. Acht maanden later heeft die beslissing nog steeds niet geleid tot enige concrete verwezenlijking van enig belang. Acht maanden is een maand minder dan een normale zwangerschap. Er zijn echter geen resultaten in zicht, en het gevaar bestaat dat het een ezelsdracht wordt, en dat kunnen we ons eigenlijk niet permitteren.

Er is ook het probleem van de structurele financiering van het milieubeleid. (*Opmerking van de heer Eric Van Rompuy*)

De regeringsbeslissing van 24 juli 2001 over Aquafin, Indaver en een aantal met de overheid verbonden instellingen uit het verleden impliceerde dat men een aantal zaken in de nieuwe participatiemaatschappij heeft gestopt, terwijl men andere in de toekomst wou afstoten. Ik heb nooit verborgen dat volgens mij deze beslissing op inhoudelijk vlak misschien wel positief kan zijn, maar moeilijk is uit te voeren. Ik heb er altijd voor gepleit dat men middelen moet vrijmaken voor de continue financiering van het milieubeleid.

Minister Vera Dua : Wij zijn deze beslissingen aan het uitvoeren. We hebben een ad hoc raad van bestuur samengesteld. Deze moet onderzoeken hoe bepaalde zaken binnen de Milieuholding kunnen

Dua

worden gevaloriseerd, met uitzondering van Aquafin en Indaver.

Ik wil daar in een volgende commissievergadering uitgebreid verslag over uitbrengen. Ik voer het uit omdat ik de opportuniteit ervan inzie. Maar we moeten er niet aan vasthouden als aan een fetisj. Het milieu zal niet spectaculair verbeteren omdat de Vlaamse Milieuholding wordt uitgezuiverd. De Milieuholding heeft een bepaalde taak gehad en heeft deze op bepaalde momenten waarschijnlijk naar behoren vervuld. Op dit ogenblik is zij minder opportuun en daarom voer ik de regeringsbeslissing uit, maar het is zeker niet het kroonjuweel van mijn beleid. Ik weet dat dit punt u na aan het hart ligt, maar de impact ervan moet niet worden overschat.

De heer Paul Wille : Het ligt niet na aan mijn hart, maar aan het beetje verstand waarover ik beschik. Dit punt zal het volgend extern milieुरapport verbeteren. Er zullen grondige problemen optreden voor de financiering van uw beleid, als u dit nu niet ten gelde maakt.

Minister Vera Dua : Waarover spreekt u ?

De heer Paul Wille : Dit is een gevaarlijke reactie en ik zal u zeggen waarom. Indien de herstructurering weinig middelen voorstelt, dan speelt dat in mijn kaart. Het betekent dat de overheid het als ondernemer bijzonder zwak heeft gespeeld. In ieder geval zou het eerste resultaat kunnen zijn dat de markt opnieuw vrij wordt, dat de wet op de overheidsopdrachten grondig wordt gerespecteerd en dat over datgene wat nu nog geld waard is, beslissingen worden getroffen. Het gaat niet om een fetisj, waar men zich al teveel zou aan vasthouden, het gaat om een visie over de positie van de overheid.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Ik weet dat de Vlaamse Milieuholding uw stokpaardje is. U hebt er een decreet over ingediend. De regering heeft ook een stap gezet. U zegt dat deze ingreep een oplossing is voor het tekort aan middelen, een probleem dat zeker zal volgen. Het lijkt wel of het om enorme bedragen gaat. Dat is niet het geval. U laat aan de minister uitschijnen dat dit het alternatief is. Ik begrijp deze redenering niet.

De heer Paul Wille : Ik wil dit graag verhelderen, maar kan dit niet op enkele minuten tijd. De minis-

ter heeft beloofd om in de commissie verslag te doen over de wijziging in de raad van bestuur, de oriëntatie van het beleid als gevolg van de regeringsbeslissing van 24 juli 2001 en de stand van zaken in de uitvoering van de beslissing om de Vlaamse Milieuholding op termijn stop te zetten.

Een reguleringsinstantie moet echter de vrije markt reguleren. We willen geen regulator die begripvol helpt bij het niet-toepassen van de wet op de overheidsopdrachten, of bij het instandhouden van een ongezonde bescherming van overheidsmonopolies. Voor zo'n regulator zijn we niet. We komen telkens terug op die twee scharnierbeslissingen over de structuur en de financiering omdat eco-efficiëntie voor ons niet mogelijk is zonder grondige wijzigingen op deze twee discussiepunten.

De afkondiging van een algemeen stortverbod – met de Hoge Maey als uitzondering – lijkt ons voor betwisting vatbaar. Het is naar mijn mening de slechtst geëxploiteerde stortplaats in Vlaanderen. De NV Indaver is er echter aandeelhouder van, zodat we weer in een VMH-verhaal terechtkomen.

Wat is de waarde van een vergunning die nog langer loopt dan twee jaar ? Welke rechtszekerheid is er ? Wat gebeurt er met de hangende rechtszaken of de uitvoering van arresten van de Raad van State ? Ik denk aan dossiers als Beerse, IOK, NV Machiels, enzovoort.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Het stortverbod zal worden geïmplementeerd. Dat betekent dat er nu daadwerkelijk een afbouw komt van het storten van huishoudelijk en vergelijkbaar afval. Er zijn echter nog enkele afvalstromen die we altijd zullen moeten storten. Bijvoorbeeld puinafval kunnen we nooit verbranden.

We kunnen er echter niet onderuit dat we af moeten stappen van het storten van afval dat op een andere manier kan worden verwerkt. Ik heb al een substantiële daling doorgevoerd in het afleveren van stortvergunningen. In 2002 komen we voor het echt huishoudelijk restafval waarschijnlijk op nul, maar er blijft nog het vergelijkbaar afval over. We laten dus nog wat ruimte op de Hoge Maey omdat we altijd een veiligheid moeten inbouwen.

De heer Paul Wille : Daar had ik u naar willen vragen. Ik heb uw mededelingen in de pers gelezen, en ik zal daar vragen over stellen in de commissie.

Minister Vera Dua : Wat is precies uw probleem ? Zijn we het nog eens over de ladder van Lansink ?

De heer Paul Wille : We zijn het over de beleidsmaatregelen als dusdanig uiteraard eens. Omtrent specifieke keuzes zullen er echter altijd betwistingen zijn zolang de overheid mee blijft ondernemen en we onze keuzes maken in functie daarvan.

Minister Vera Dua : Ik kan mij ertoe engageren de ontsnappingsroute niet vast te leggen. We moeten er echter wel een hebben.

De heer Paul Wille : Daar ben ik blij om ; meer hoefde ik eigenlijk niet te horen.

Er is nog een tweede vergelijkbaar dossier. Scheiden en vergisten is een welkom alternatief voor storten. Maar het aantal dossiers voor scheiden en vergisten is na het zogenaamde Vera-dossier zeer beperkt gebleven. Met het Vera-dossier zitten we echter weer in dezelfde structuren.

Ik zou willen zeggen met Cicero : 'Quousque tandem Catelina abutere patientia nostra ? – Hoe lang nog, Catelina, zult u ons geduld op de proef stellen ?' Voor mij is dit geen fetisj, maar een overtuiging. Ik hoop dat we daar in toenemende mate samen naar kunnen evolueren.

Minister Vera Dua : Mijnheer Wille, u weet dat ik graag zou tegemoetkomen aan al uw bemerkingen. Voor mij is het belangrijk dat er zuiverheid heerst op de afvalmarkt. Als de overheid het initiatief neemt haar rol in Indaver in belangrijke mate te beperken, zitten we dan niet op de goede weg naar de open markt ?

De heer Paul Wille : Absoluut.

Minister Vera Dua : Dan hoeven we niet meer te discussiëren over individuele gevallen van installaties of storten. De overheid trekt zich terug uit een performante maatschappij, eventueel mits behoud van een aandeel om een zekere invloed te hebben, maar zonder nog ondernemer te zijn. We evolueren in die richting.

De heer Paul Wille : De overheid moet een sterke vinger in de milieupap houden. De reguleringsinstantie moet de kans krijgen om deze zaken op een comfortabele wijze en met de nodige autoriteit en geloofwaardigheid te behandelen.

Minister Vera Dua : Mijnheer Wille, ik ben zeer gelukkig dat u dit namens de VLD-fractie verklaart. Ik hoop dat we dit samen kunnen realiseren.

De heer Paul Wille : Mevrouw de minister, we zijn het eigenlijk bijna altijd met elkaar eens.

Ik wil hier ook nog iets over het probleem van de bodemsanering zeggen. Ik stel vast dat de publieke sector zijn werk niet goed doet en dat de privé-sector daar wel in slaagt. Dit verschil is te wijten aan de interne structuur van de OVAM.

Wat de administratieve afhandeling betreft, hanteert de OVAM nog steeds het verdeel-en-heersprincipe. De directieraad is waarschijnlijk onwettig samengesteld. Hoewel de Raad van State hierover al verschillende arresten heeft geveld, wordt er eigenlijk niets aan gedaan door u en de regering.

Wanneer zal de minister de resultaten over de zogenaamde brownfields in de commissie komen voorstellen ? Wanneer zal het begrip voor de vervuilers bij de afhandeling van administratieve beroepen stoppen ? Hoe zit het met het respect voor de vervaltermijnen ? Als we de volgende keer een beter rapport willen krijgen, is de belangrijkste vraag evenwel hoe we de bodemsanering zullen financieren.

Ik veronderstel dat heel wat mensen de toon van deze toespraak kritisch vinden. Eigenlijk klopt dit niet. Ik heb op amper tien minuten tijd twee fundamentele problemen aangekaart. Zelfs als lid van een meerderheidspartij maakt dit deel uit van mijn taak.

Ik heb me niet van toon vergist. Het leefmilieu is een hard en moeilijk te besturen beleidsonderwerp. Ik heb het volste begrip voor de moeilijkheidsgraad van deze bevoegdheid. Ik weet bovendien dat het werk van de minister wordt bemoeilijkt door een aantal engagementen die in het verleden zijn aangegaan. Ondanks haar ecologische inzichten en haar ideologische invalshoek kan de minister op dit vlak niet steeds even doortastend optreden als ze zelf zou willen.

Het beleid kan enkel slagen als het aan drie voorwaarden voldoet. Deze voorwaarden zijn beleidsconsolidering, beleidsvernieuwing en duurzame beleidsontwikkeling. Wat dit betreft, beschikt de minister momenteel over de juiste ingesteldheid. Enkel door het nemen van doortastende corrigerende beslissingen inzake de structuren en de financiering kan ze garanderen dat we met een gerust hart op het volgende externe rapport mogen wachten. (*Applaus bij de VLD, sp.a, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, blijkbaar doen we het op vlak van het milieubeleid niet zo goed en bengelen we door toedoen van een twintigtal indicatoren op de 127ste plaats.

Ik veronderstel dat de minister deze schamele plaats kan verklaren, maar onze vraag moet zijn wat de waarde van zo'n rapport is en hoe we met de resultaten ervan moeten omgaan.

Het milieurapport geeft wetenschappelijke informatie over de stand van zaken. Het beschrijft met cijfers hoe het zit met de uitstoot en de verontreiniging in de verschillende sectoren en delen van onze samenleving.

Dit rapport is geen eenmalige, vrijblijvende oefening, maar een wederkerend rapport. Het gaat hier om een regelmatige rapportering die ons moet helpen om een beleid uit te stippelen. Dit beleid moet niet gebaseerd zijn op een geloof of een overtuiging, maar op concrete cijfers en feiten.

Voor ons, leden van het Vlaams Parlement, houdt dit rapport nog meer in. Het is een deliberatie van het gevoerde beleid. Zijn we op de goede weg? Halen we de streefdoelen? Indien niet, hoe ver zijn we er dan nog van verwijderd?

Het is dus niet het rapport van een minister, zelfs niet het rapport van een beleid van een minister over een periode van dertig maanden. Neen, het is vooral ons rapport: een rapport van en voor ons allemaal. Op basis van dit rapport worden onze werkzaamheden gevalideerd. Hiermee vraagt de bevolking ons of we op de goede weg zijn en het vormt ook de basis voor onze volgende werkzaamheden. Er zijn dus redenen te over om dit rapport niet zomaar in een stoffige lade op te bergen. Bij de bespreking ervan mogen we daarom onze pijlen niet zomaar richten op de makers ervan, maar moeten we in eigen boezem kijken. Hoe hebben we gewerkt en waar hebben we nog dringend werk te leveren?

Sta me toe het even te hebben over de slechte ranking van België.

Ten eerste dien ik te beklemtonen dat Vlaanderen België niet is. In vergelijking met Wallonië en Brussel doet Vlaanderen veel meer milieu-inspanningen en -investeringen. Ten tweede dateren de meeste gegevens van de periode 1994-1996. Ten derde vertoont de methode om de informatie te reduceren tot één enkele index, een aantal zwakheden. Bovendien is heel wat informatie niet opgenomen.

Ten vierde stel ik vast dat verschillende parameters uitgaan van de druk per oppervlakte, en niet van de druk per inwoner. Was men uitgegaan van parameters met betrekking tot de druk per inwoner, dan had de ranking er helemaal anders uit gezien.

Gelukkig zijn er ook positieve ontwikkelingen voor het milieu vast te stellen. Ik denk bijvoorbeeld aan de merkbare verbetering van de luchtkwaliteit. Zo daalde de verzurende emissie tussen 1990 en 1997 met 27 procent. Ook de luchtvervuiling door zwevende stoffen kent een daling. Er is een gestage verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit vast te stellen. Het aantal gezinnen dat het afvalwater in de riolering loost, is gestegen van 79 procent in het begin van de jaren negentig tot bijna 85 procent in het begin van het jaar 2000.

We komen echter van ver en er is dus geen enkele reden om nu reeds op onze lauweren te rusten. We zijn er immers in geslaagd een aantal rivieren morsdood te maken. Als een dergelijke rivier dan toch een normaal rivierleven begint te vertonen, is dit nog geen reden om victorie te kraaien.

Er is vooruitgang geboekt omdat structuren werden opgezet en uitgebouwd. Nieuwe uitdagingen vergen echter nieuwe structuren. We moeten een goede kwaliteit van het leefmilieu nastreven voor onze gezondheid én voor onze toekomst. Doen we dit niet, dan zullen onze kinderen en kleinkinderen de rekening gepresenteerd krijgen, net zoals wij die nu van de vorige decennia voorgeschoteld krijgen.

In het voorjaar van 2001 hielden we hier een debat over de koppeling milieu en gezondheid. Bepaalde aspecten die daarbij ter sprake kwamen, zijn ook in dit rapport opgenomen. Opmerkelijk daarbij zijn de cijfers van de berekende gevolgen van stof op de gezondheid en de cijfers met betrekking tot de stratosferische ozon. De effecten van stof werden lang onderschat. Ik verwijs naar de pagina's 213 en 214 waar we enkele onthutsende cijfers terugvinden. Indien we die cijfers koppelen aan de verdiepseling van ons autopark, dan kunnen we ervan uitgaan dat dergelijke rekenoefeningen ook bij ons tot ontstellende resultaten kunnen leiden.

In het debat rond gezondheid en milieu is het fenomeen van de stijgende huidkankers ter sprake gekomen. Dezelfde conclusies vinden we in dit rapport terug.

Ondanks de lichte verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater zitten we met enorme problemen van verontreiniging van de onderwaterbodems. Hierdoor resulteren onze huidige zuiverings-

Maes

inspanningen niet in een evenredige verbetering van de biodiversiteit in onze beken en rivieren.

Een anders sprekend voorbeeld is de geschatte 7 miljard euro die nodig zal zijn voor de sanering van de bodemverontreiniging.

Het blijft schrikwekkend hoeveel soorten reeds uitgestorven of ernstig bedreigd zijn. In tegenstelling tot bodems die kunnen worden gesaneerd, kunnen soorten niet opnieuw tot leven worden gewekt, zelfs niet met 7 miljard euro. Er moet meer geld komen voor het milieu, maar dan enkel voor de volledige uitvoering van het Vlaams regeerakkoord. De vier coalitiepartners hebben de prioriteiten terzake bepaald.

Een beleid voor een beter milieu is meer dan een milieubeleid. Het beleid in andere sectoren zoals landbouw, verkeer, en stedenbouw heeft een belangrijke invloed op ons leven. Voor de natuur is er goed, matig en slecht nieuws. Het goede nieuws is dat de Vlaamse regering de oppervlakte van het habitatrichtlijngebied uitbreidde met 32.000 hectare tot 102.000 hectare ; dat de totale oppervlakte Vlaamse erkende natuureservaten vandaag bijna 20.000 hectare bedraagt ; dat de oppervlakte bos stijgt, maar nog niet voldoende om de 10.000 hectare te halen tegen 2007 ; dat de oppervlakte aangekochte natuur- en bosgebieden stijgt met 2.200 hectare, maar nog onvoldoende is om de doelstelling van 3.000 hectare per jaar te halen.

Het slechte nieuws is dat ongeveer een derde van alle soorten in Vlaanderen kwetsbaar of uitgestorven is ; dat de waterlopen zuiverder worden, maar gemiddeld toch nog een slechte kwaliteit hebben ; dat de bebouwing en transportaders blijven toenemen, waardoor de open ruimte steeds meer versnipperd ; dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen nog steeds te hoog ligt, hoewel de vorige Vlaamse regering een reductieprogramma heeft opgestart ; dat de evolutie van het pesticidegebruik geen reden is tot fierheid. Dertig percent van de grondwatermeetplaatsen vertoont een overschrijding van de drinkwaternorm, dat is schokkend. Ernstige maatregelen op alle beleidsniveaus zijn meer dan nodig.

Een belangrijke factor in ons leefmilieu is landbouw. Straks zullen we in de commissie voor Leefmilieu over de afbakening van de kwetsbare gebieden spreken. Misschien komt die discussie iets te vroeg, want donderdag begint de hoorzitting daarover. De landbouwsector moet beseffen dat het

vandaag menens is. We hebben al te veel tijd verloren. Europa laat niet met zich spotten. Het gaat wel beter, maar te traag en niet ver genoeg. De problemen komen als een boemerang op ons af.

De sp.a heeft het mestprobleem steeds ernstig ingeschat. Helaas waren en zijn er nog altijd te veel mensen die de grote kortetermijnbelangen van de industriële landbouw steunen. Hadden we begin jaren negentig het initiële voorstel van de toenmalige SP-minister onverkort kunnen doorvoeren, dan had de landbouwsector in Vlaanderen er nu veel beter voorgestaan. Laat ons intellectueel eerlijk zijn en niet alle schuld in de Europese schoenen schuiven. Andere landen moeten zich net als Vlaanderen schikken naar de Europese normen, maar ze zijn meer vooruitziend geweest en moeten nu hun landbouwers niet straffen.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : In 1992 en 1993 was men erg bekommerd om de socio-economische gevolgen. Volgens een studie zou het plan-De Batse-lier het einde van 10.000 landbouwers hebben betekend. Nederland heeft voor een warme sanering van de veestapel een budget van 25 miljard frank uitgetrokken. Minister Dua heeft in het totaal 3 miljard frank uitgetrokken. Is de sp.a bereid om bij de budgetcontrole en ook bij de begrotingsopmaak van volgend jaar een substantieel bedrag vrij te maken voor de warme sanering ? Is de sp.a bereid om de sociaal-economische gevolgen van een strenger mestactieplan op te vangen en de landbouwers compensatie te geven voor het verlies van inkomen ? Dat is immers een van de grote punten. Men kan zeggen dat men voorstander is van een mestactieplan, maar iemand moet bereid zijn om de sociaal-economische prijs te betalen. In Nederland is er een paarse regering – de droomregering van de heer Denys – en die trekt ongeveer 25 miljard frank uit. Hier wordt drie keer 1 miljard frank uitgetrokken. In Nederland zijn er nog 7 miljoen varkens. In België zijn er nog 14 of 15 miljoen. In Nederland is de veestapel dus sterk afgenomen en dat is gepaard gegaan met forse investeringen. Is de sp.a bereid om meer geld uit te trekken om de warme sanering mogelijk te maken ?

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Wij zijn al jaren bereid om geld te investeren in een warme sanering. In de vorige regering en in die daarvoor zaten echter ministers van Landbouw die als argument tegen de afbouw van de veestapel zeiden : 'Zolang ik minis-

Tobback

ter van Landbouw ben, zullen er in Vlaanderen meer varkens dan mensen zijn en ik ben daar trots op.' Indien we zeven jaar geleden zonder uw tegenstand hadden kunnen beginnen werken aan de afbouw van de veestapel, dan zouden we al lang meer dan 25 miljard frank hebben uitgegeven aan warme sanering.

Mijnheer Van Rompuy, deze regering zonder CD&V doet in Vlaanderen voor het eerst in de geschiedenis inspanningen om tot een begeleide sanering en afbouw van de varkensstapel te komen. Juist u komt hier nu zeggen dat er niet genoeg wordt gedaan, terwijl u in het verleden altijd degenen bent geweest die de warme sanering heeft tegengehouden.

De heer Eric Van Rompuy : We gaan de geschiedenis hier niet schrijven. In de vorige regering hebben wij verschillende keren een beperkte warme sanering voorgesteld, maar de toenmalige SP-fractie wou daar niets in investeren. Toen stond dat echter allemaal niet in de kranten. Nu staat dat wel in de kranten en dat is een gevolg van de opendebatcultuur.

Op het einde van de vorige legislatuur is de warme sanering voor een deel ook voorgesteld naar aanleiding van het MAP-2. Er is zelfs een studie over gemaakt. Is er nu de bereidheid bij de sp-a om meer middelen te reserveren voor warme sanering ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik denk ook met enige weemoed terug aan de discussies die we van op de oppositiebanken met u voerden toen u minister van Landbouw was. We hadden bijna heroïsche ruzies over de vraag of een sociaal begeleide afbouw van de veestapel te verantwoorden valt. U was daar toen tegen. U zei toen dat de landbouwsector slechts kan overleven als er groei mogelijk is.

Ik vind het zeer goed dat er een mentaliteitsverandering is gekomen, ook bij de landbouworganisaties. Ik vind het alleen zeer gevaarlijk om naar het Nederlandse model te verwijzen. Het gaat daar trouwens om 17 miljard frank en waar er geen varkensplaatsen worden opgekocht, worden mestrechten opgekocht. Men is ongelofelijk gul geweest in het toekennen van mestrechten. Die worden nu terug gekocht. Er is bijgevolg geen merkbare daling van de mestuitstoot omdat er nog veel ruimte niet is ingevuld. Ten tweede is er een heel systeem

van compensaties op het vlak van ruimtelijke bestemming, waardoor de kostprijs enorm stijgt. In Nederland heeft men de illusie gewekt dat alles zal kunnen worden opgelost via vrijwillige afbouw. Ik ben ervan overtuigd dat dit in Vlaanderen niet zal lukken. Ik ben er zelf voorstander van om meer middelen ter beschikking te stellen van sociaal begeleide afbouw zodat we dit kunnen uitbreiden van de varkenssector naar de andere sectoren. We zullen het mestprobleem echter nooit volledig kunnen oplossen via vrijwillige afbouw. Daar blijf ik bij. Ik heb het gevoel dat uw partij en een aantal organisaties net nu zo pleiten voor sociaal begeleide afbouw om niet de verantwoordelijkheid te moeten opnemen op het vlak van mestverwerking. Ik zou het heel erg vinden als die twee discussies elkaar zouden doorkruisen en beletten. We zullen én sociaal begeleide afbouw moeten doen én investeren in mestverwerking. Dat zal inderdaad een meerkost betekenen voor de landbouw.

De voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer Norbert De Batselier : Mijnheer Van Rompuy, onze relatie in het verleden was erg koel wanneer we het over het MAP hadden. In 1992 waren de mentaliteit en bewustheid anders dan vandaag. Men begreep toen nog niet dat de mestproblematiek een essentieel probleem was inzake leefmilieu en inzake volksgezondheid. Men begreep niet dat er moest worden afgebouwd. Ook de landbouworganisaties dachten nog altijd dat ze zich konden redden, ondanks alle wetenschappelijk rapporten. We waren niet in staat om aan de hand daarvan een beleid uit te stippelen. De huidige minister moet nu onpopulaire maatregelen nemen. Zij die in 1992, 1993 en 1994 het eerste MAP niet wilden goedkeuren, dragen daar nu een enorme verantwoordelijkheid in. Door toen dit MAP niet te steunen moeten nu wel strengere en doortastende maatregelen worden genomen. Ik heb hier herhaaldelijk voor gewaarschuwd.

In ons eerste MAP waren een drietal pagina's gewijd aan mestverwerking en een drietal aan sociale begeleiding. In 1994 werd voor dat laatste voorzien in 700 miljoen frank. Mijnheer Van Rompuy, het klopt dus niet dat we geen oog hadden voor de sociale gevolgen. Er was een studie over de sociale gevolgen gemaakt, maar wel door de landbouwadministratie. Dat strookte niet met wat vanuit wetenschappelijke hoek werd gesteld. We moeten dus terughoudend zijn over de exactheid van de cijfers. De zorg was en is echter terecht. Doordat de normeringen toen niet werden aanvaard, moet men nu een verplichte afbouw van de veestapel doorvoeren. Dat zal de enige uitweg zijn.

De heer Eric Van Rompuy : Dat is een belangrijke verklaring.

De heer Norbert De Batselier : Dat zijn de feiten. Het is niet de eerste keer dat ik dit zeg. Ik heb dat al in 1999 gedaan. Hoe harder er op de rem wordt gestaan, hoe erger de gevolgen zullen zijn. Ik besef dat allerlei redenen een rol hebben gespeeld. Ik ben zelf bedrijven gaan bezoeken. Landbouwers hebben zich door een aantal verklaringen laten leiden om investeringen te blijven doen, ondanks de houding van Europa.

Mijnheer Van Rompuy, u en andere organisaties wisten nochtans zeer goed dat dit niet meer kon. U bent er mee verantwoordelijk voor dat die mensen vandaag voor sociale drama's staan. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, tijdens de afgelopen vijftig jaar zijn er meer boeren verdwenen dan er vandaag nog overblijven. De traditionele boer verdwijnt. De boer wordt een ondernemer. De sp.a en de andere regeringspartners zijn inderdaad bereid om geld vrij te maken voor de omschakeling. De landbouwer zal op een andere manier worden bekeken. Hij zal immers ook verantwoordelijk zijn voor het milieu, het landschap, de omgeving.

Iedereen vraagt meer industriegebieden, meer banen, meer natuur. In het kleine Vlaanderen komt aan alles een einde. We doen dan ook een oproep tot CD&V, die in het verleden om allerlei redenen de boeren heeft voorgelaten dat alles wel zou lossen, om te aanvaarden dat verandering noodzakelijk is. We moeten daar op een volwassen manier over praten. We moeten afstappen van de kortetermijnvisie.

Bij de afbakening van de kwetsbare gebieden pleit ik ervoor niet langer meer te spreken in termen van meerderheid en oppositie. We moeten nagaan hoe we de moderne landbouwer kunnen helpen. Dat daar geld tegenover moet staan, is logisch.

Mevrouw de minister, Onze fractie wil u enkele suggesties doen, die hopelijk even belangrijk zijn voor u als voor ons. Inzake de nieuwe structuren pleiten we voor een regelgeving voor integraal waterbeheer. Een goede kwaliteit van het water, gekoppeld aan een betaalbare prijs moet onze uiteindelijke betrachting zijn. Indien we onze doelstellingen willen behalen, moeten we werk maken van dit instrument.

Even belangrijk is de voortzetting van het huidige afvalbeleid. We doen het goed in Europa. Qua afvalbeleid doet niemand beter. We hebben recent een brief ontvangen van de VVSG. Die was ondertekend door de heren van Rouveroy en Gabriëls. Daarin staat dat Vlaanderen het volgens Europa zeer goed doet. Preventie, sensibilisatie en samenwerking met de lokale besturen zijn voor ons de pijlers van een afvalbeleid dat dicht bij de burger staat. We zijn vragende partij voor een afvalbeleid waarin de overheid een uitdrukkelijke rol speelt en zonder veel experimenten. We wensen een snelle goedkeuring van de wijziging van het decreet betreffende het natuurbehoud en een striktere bescherming van de kustpolders. We rekenen op de steun van alle democratische fracties.

Collega's, als meerderheid en oppositie constructief samenwerken, kunnen we heel veel bereiken – ook voor de landbouwers, waar elke fractie om bekommerd is. Het milieu is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. De toestand is er al op vooruitgegaan, maar nog niet genoeg. Er moet tijd, ruimte en geld komen voor een verdere verbetering. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Isabel Vertriest (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, “Het is nog steeds slecht gesteld met het milieu in Vlaanderen. Mede door de grote historische vervuiling die Vlaanderen moet wegwerken en het algemeen aanhoudend hoog en verspillend consumptiegedrag. De toestand verbetert geleidelijk, maar te traag om een duurzame toekomst voor de volgende generaties te verzekeren”, zo begint het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen 1999. Uit het MIRA en het Natuurrapport voor 2001 blijkt dat er inmiddels enige vooruitgang werd geboekt. Het onderzoek van het ESI in opdracht van het World Economic Forum stuurt ons terug naar af. We scoren het slechtst van de hele Europese Unie. Misschien is het rapport bruikbaar om België te vergelijken met andere landen, maar het is niet geschikt om het beleid te evalueren. Het bevat verouderde gegevens, werd op een onsystematische manier opgesteld, en houdt geen rekening met de levenskwaliteit en de Belgische staatsstructuur. Het bevoordeelt landen met een lage bevolkingsindex, en neemt de afwenteling van milieu-impact op andere staten niet op in de cijfers. Dat verklaart de goede score van de VS en Canada.

Het is daarom nodig ook andere rapporten te bekijken. De ecologische voetafdruk geeft bijvoorbeeld weer hoeveel ‘milieugebruiksruimte’ een inwoner in beslag neemt, ongeacht de oppervlakte van het land waar hij woont. Voor een Belg is dat

Vertriest

5,88 hectare. Een inwoner van de VS heeft 12,22 hectare nodig. De gemiddelde Amerikaan verbruikt dus tweemaal zoveel milieuruimte als een Belg. Voor Finland, een van de koplopers in het ESI-rapport, bedraagt deze parameter 8,5 hectare. Op wereldschaal is er 1,7 hectare beschikbaar per mens. De milieu-impact buiten de grenzen wordt meegerekend in de ecologische voetafdruk.

Het is duidelijk dat we allemaal boven onze stand leven. Dat gaat verder dan het milieubeleid. Het ESI-rapport geeft een beeld van de druk op het milieu. Vanzelfsprekend kunnen we daar iets uit leren. Van alle onderzochte landen scoort België het slechtst. Dat ligt niet alleen aan de bevolkingsdichtheid. Nederland is nog dichter bevolkt en staat op de 33e plaats. Het rapport bevestigt dus dat de toestand van ons milieu in de jaren negentig uiterst belabberd was. Vlaanderen is een van de gebieden met de hoogste druk op het milieu ter wereld. Een daling daarvan is het meest dringend in onze streek. Een doortastend milieubeleid volstaat niet. Daar is veel meer voor nodig. Duurzame ontwikkeling veronderstelt een economisch beleid waarbij voluit de kaart wordt getrokken van de ecologische innovatie, van nieuwe, slimme en meestal ook spaarzame ecologische productietechnieken en, gezien de historische vervuiling, van sanering. Naast de algemene broodnodige investeringen in milieubeleid moet dus ook de economie worden "geëcologiseerd".

Het is daarom goed om de pijnpunten uit de verschillende milieurapporten van de OESO, ESI en MIRA op een rijtje te zetten. Het eerste punt is de luchtkwaliteit. Volgens de OESO liggen aan de basis van het probleem de uitstoot van fijne stoffen en de ammoniakuitstoot van de landbouwsector. Ik kijk in dat verband even naar de CD&V-fractie, waarmee we over dit probleem al veel hebben gediscussieerd. Ik beweer niet dat CD&V de verantwoordelijkheid draagt. Wel is het zo dat CD&V het voortdurend heeft over het slechte milieubeleid en over de onvoldoende investeringen. Hier hebben we het over zaken die we moeten wegwerken, want zo kunnen we voorkomen dat we achteraf zwaar moeten investeren om de boel op te kuisen.

Ammoniakuitstoot is een van de grote oorzaken van de verzuring van Vlaanderen. In het ESI-rapport worden de ozonpieken niet besproken. Die zijn nochtans erg belangrijk als indicator voor de kwaliteit van het stedelijk milieu. Het wegverkeer is een belangrijke oorzaak van de luchtverontreiniging. Een aantal recentelijk ingevoerde maatregelen

is daarom van belang, zoals de introductie van zwavelarme brandstoffen, de LPG-premie en de verlaagde belasting op de inverkeerstelling van minder vervuilende auto's. De stijging van het aantal afgelegde kilometers met meer dan een kwart op tien jaar tijd toont aan dat we de luchtverontreiniging in Vlaanderen pas echt onder controle zullen krijgen als het aantal afgelegde kilometers vermindert. Ik kom daar nog op terug.

Naast de luchtkwaliteit zijn de CO₂-uitstoot en het energieverbruik twee belangrijke problemen. Volgens het ESI-rapport behoort België tot de top vier van EU-landen met het hoogste energieverbruik per dollar BNP. Om onze economie draaiende te houden, verbruiken we veel meer energie dan andere landen. Bovendien ligt het aandeel hernieuwbare energie in de totale energieproductie het laagst van heel Europa. Dat onderstreept het belang van energiebesparende maatregelen, zoals de in Nederland al van kracht zijnde energieprestatienorm voor gebouwen. Zo'n norm kan een belangrijk instrument zijn om de CO₂-uitstoot te verminderen. Daarnaast moet het aantal windturbines en zonnepanelen stijgen.

Ik ben blij met de aandacht van CD&V voor milieuvraagstukken. Dat staat echter in contrast met wat gisteren in de pers stond te lezen : CD&V is tegen windmolens. Het is van belang alternatieve energiebronnen aan te boren. Daarom moet worden geïnvesteerd in windenergie, zonnepanelen, warmtekrachtcentrales, enzovoort.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mevrouw Vertriest leest blijkbaar Metro, want het artikel waarover ze het heeft, is daarin verschenen. Het is juist dat CD&V van Kortrijk-Roeselare-Tielt over dit vraagstuk heeft gediscussieerd. Maar het artikel in Metro is niet helemaal een correcte weergave van de discussie. CD&V stelt dat het niet de bedoeling kan zijn dat in heel West-Vlaanderen een lintbebouwing met windmolens wordt ingevoerd. We zijn voorstanders van alternatieve energiebronnen. We zijn voorstander van de inplanting van windmolens, maar dat moet gebeuren in clusters. In de omzendbrief wordt dat trouwens ook zo opgelegd. Dat moet duidelijk zijn.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : We noteren dat CD&V van Kortrijk-Roeselare-Tielt de inplanting van windenergiebronnen steunt.

Vertriest

Internationale vergelijkingen zijn soms interessant. De benzineprijs is in België 7 percent lager dan in Nederland, en 20 percent lager dan in het Verenigd Koninkrijk. We scoren op dat vlak dus slecht. Een derde punt waarop we slecht scoren, is het spaarzaam omspringen met onze watervoorraden. België heeft de kleinste beschikbare, natuurlijke watervoorraad per persoon van de hele Europese Unie. Als er beperkingen zijn, moeten er meer inspanningen worden geleverd. Met deze begroting is eindelijk de grondwaterheffing van kracht geworden, niettegenstaande de kritiek vanuit sommige fracties. Integraal waterbeheer is een belangrijk element in de bescherming van onze watervoorraden.

Een vierde punt betreft de waterkwaliteit. Ik wil de discussie over Aquafin niet herhalen. Alhoewel de landbouw een inspanning heeft geleverd om de vervuiling via fosfor en nitraten tegen te gaan, zitten we nog steeds met 72 percent watervervuiling. Het is dus nog steeds meer dan nodig om een vermindering van de vervuiling door nitraten, fosfaten en pesticiden te bewerkstelligen.

Er zijn al maatregelen genomen, zoals het MAP-2 bis, de subsidies voor de afbouw van de varkenshouderij, mechanische onkruidbestrijding, sensibilisatiecampagnes voor rationeel gebruik van pesticiden of het stimuleren van de biologische landbouw. Er lopen heel wat initiatieven, maar ik hoop dat men niet opnieuw de ogen sluit voor een aantal problemen, zoals bijvoorbeeld de kwetsbare gebieden. Hoe meer men de milieuproblemen voor zich uitschuift, hoe hoger de kostprijs achteraf en hoe groter het berokkende nadeel. Sommige zaken zullen dan zelfs niet meer te corrigeren zijn. Ik noem hierbij de uitstervende diersoorten. De 70 percent vervuiling van het grondwater door nitraten is eveneens een goed voorbeeld. Dat probleem kan niet meer op tien jaar tijd worden opgelost. Decennia zullen daarvoor nodig zijn.

Het vijfde element, de verzuurde bodem, is het gevolg van al het vorige. Het zesde betreft het tekort aan land met een beschermd statuut. Er is gelukkig een inhaalbeweging bezig.

Een zevende punt gaat over het milieumanagement van de Belgische bedrijven. De bedrijven scoren zeer slecht. De hele regering moet voor het milieumanagement in de bedrijven en in de industrie dringend actieplannen opstellen zodat de achterstand wordt ingehaald. België is een van de landen met het laagste percentage bedrijven met ISO

14001 milieuzorgsystemen. Er zijn heel wat initiatieven nodig die door de hele regering moeten worden opgevolgd.

De ernst van de milieuproblemen mag niet worden onderschat. Er is te lang een te laks milieubeleid gevoerd. Een citaat uit 1998 : 'De tijd van de decreten is voorbij. Het is tijd om een rustperiode in de milieuwetgeving in te bouwen.' Dat citaat komt niet van het VEV, maar van toenmalig milieuminister Kelchtermans. Stilstaan is nochtans achteruitgaan. Die periode van rust gold niet alleen voor decreten, maar ook voor uitvoeringsbesluiten.

Ik neem als voorbeeld de langetermijnplanning bosbouw. Het bosdecreet is goedgekeurd in 1990. In uitvoering van het bosdecreet is de langetermijnplanning opgemaakt onder toenmalig minister De Batselier. Heel de periode van minister Kelchtermans lang is het in de lade blijven liggen. Het is weer van onder het stof gehaald toen mevrouw Dua minister is geworden. Men heeft daar vier jaar lang dus helemaal niets mee gedaan, terwijl het plan er lag, men moest het gewoon beginnen uitvoeren. Dan hadden we inderdaad al wat verder gestaan.

De heer Eric Van Rompuy : Maar u bent al tweeënehalf jaar aan de macht.

Mevrouw Isabel Vertriest : Het is uit de lade gehaald. Men is er volop mee bezig op het terrein. *(Opmerking van de heer Eric Van Rompuy)*

De bosgroepen zijn aan het bloeien. Ik nodig u uit om op het terrein te gaan kijken wat er effectief gebeurt. Milieurapporten zijn belangrijk om te bekijken wat daadwerkelijk verbetert op het terrein en waar moet worden bijgestuurd. We hebben echter vier jaar verloren.

Ook het mestbeleid is daar een mooi voorbeeld van. En dan heb ik het niet alleen over het feit dat er geen of een slecht MAP was, maar ook dat men ondertussen nog ongelooflijk veel vergunningen heeft geleverd voor varkens en pluimvee. Tussen 1990 en 1999 is de hoeveelheid pluimvee nog met meer dan 40 percent gestegen, en het aantal varkens met meer dan 15 percent. De nitraatrichtlijn dateert van 1992. Toen werd al heel duidelijk gesteld dat we kampten met een mestprobleem. Dan vind ik dat misdadig. Zoals ik steeds zeg in discussies met de Boerenbond, er is op dat vlak een gedeelde verantwoordelijkheid van de overheid, de Boerenbond en de banken. Want de banken hebben die boeren opgesolferd met investeringen. Ik heb medelijden met bijvoorbeeld een jonge boer

Vertriest

die in 1996 is begonnen en heeft geïnvesteerd. Maar wie heeft hem toen nog aangeraden om te investeren in nog meer varkens ?

Dat zijn elementen die dit nu extra duur maken en die maken dat heel wat mensen nu in de problemen komen, terwijl men die problemen eigenlijk had kunnen voorkomen.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Minister Dua heeft MAP-2 voor de verkiezingen een draak genoemd. Uiteindelijk is het goedgekeurd, en u voert die draak uit.

De gemiddelde gemeten waarde op de MAP-meetpunten evolueerde op twee jaar tijd van 47 milligram naar 26 milligram.

Minister Vera Dua : Sinds ik minister ben, ja.

De heer Eric Van Rompuy : Neen. U weet zeer goed dat er aan dat MAP-2 geen letter is veranderd ten opzichte van het MAP dat is goedgekeurd voor de verkiezingen. Het ontwerp van decreet is nog door ons goedgekeurd. Naderhand is het uitgevoerd. U kent ook de diverse maatregelen en bepalingen inzake de nutriëntenhalte enzovoort. De gemiddelde waarde op de meetpunten is dus gehalveerd.

Mevrouw Isabel Vertriest : Dat is een goed punt.

De heer Eric Van Rompuy : Dat is toch iets positiefs. We hebben hier al de hele tijd negatieve cijfers gehoord, maar net op die punten zien we een gunstige trend. Waarom die gunstige trend niet proberen aan te houden en te versterken ? De nitraatrichtlijn moet slechts worden gehaald in 2003. Waarom moet men nu al die gebieden gaan afbakenen op basis van meetpunten die enorm betwistbaar zijn ? (*Rumoer*)

Mijnheer Stassen, u zou eens moeten gaan praten met de boer met wie ik gisteren heb gepraat. In zijn gebied heeft men op basis van zijn meetpunt 5.000 hectaren afgebakend, terwijl het maar over één puntje gaat. Metingen een paar honderd hectaren verder leveren totaal andere resultaten op. Dat is totale willekeur.

Trouwens, die boeren zijn bij de VLD geweest. De heren Denys, De Gucht en Dewael hebben hen ge-

lijk gegeven. Ze hebben beaamd dat die meetpunten opnieuw moeten worden bekeken, en dat er een sociaal-economische studie moet zijn. Wat een hypocrisie ! Maandag is het ABS bij u gekomen, na het VLD-partijbureau. Bij de VLD zei men dat er moest worden gewacht op die sociaal-economische studie, dat die meetpunten inderdaad veel accurater moesten, dat er natuurlijk voor moest worden gezorgd dat er een sanering kon komen, en dat men achter mestverwerking stond. Men geeft de indruk dat wij nog de verantwoordelijkheid dragen. U draagt de verantwoordelijkheid.

De heer Denys en minister-president Dewael doen beloften. Minister-president Dewael ontvangt de Boerenbond. De heer Denys steunt het ABS. Hij doet een aantal beloften waarmee hij de indruk geeft dat er nog wel in een bepaalde richting een oplossing kan worden gevonden : door de evolutie van de meetpunten, door de verwerking of door de middelen voor de sanering.

U komt hier nu eigenlijk bijna zeggen dat het een hopeloos dossier is. De warme sanering is een probleem. Ik heb de cijfers hier bij me. De manier waarop de kwetsbare gebieden nu zijn aangeduid, houdt een verlies in van 10 miljard. Als u de kwetsbare gebieden aanduidt zoals het nu het geval is, geeft dat dus een productievermindering die een inkomensverlies zal meebrengen van 10 miljard.

Mevrouw Isabel Vertriest : Dat is wat de Boerenbond zegt.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Van Rompuy, ik wil me aansluiten bij uw vaststelling dat er inderdaad een verbetering merkbaar is inzake de MAP-meetpunten. Dat heeft te maken met het feit dat er inderdaad een grotere sensibilisering is inzake bemestingstechnieken.

De heer Eric Van Rompuy : Dat was MAP-2.

Minister Vera Dua : De beperking van de uitrijgeling heeft ook voor een enorme verbetering gezorgd. Ik krijg wel nog elk jaar aanvragen voor afwijkingen, die we echter systematisch weigeren. Hoe dan ook, er is dus echt wel een verbetering. We moeten daar allemaal zeer positief tegenover staan. We moeten dat ook zeer duidelijk in onze communicatie aan bod laten komen : de landbouwsector heeft het voorbije jaar inspanningen geleverd.

Dua

Aan de andere kant is het natuurlijk wel juist dankzij die verbeteringen dat we ons – zij het met enige moeite – tot die 54 percent hebben kunnen beperken. Als we de meetpunten van het jaar ervoor hadden genomen, dan zaten we aan 70 percent. Als we de meetpunten van twee jaar ervoor hadden genomen, dan zaten we aan 100 percent. De inspanningen van de landbouwsector worden dus effectief gehonoreerd in de afbakening van kwetsbare gebieden.

Wat de meetpunten betreft, hebben we alle mogelijke scenario's uitgewerkt. Als we naar kleinere gebieden gaan rond de meetpunten, en dus niet clusteren, dan komen we tot een grotere oppervlakte kwetsbare gebieden. Dat is vorige week in de commissie al eens uitgelegd. Wat we niet kunnen doen, en wat min of meer de vraag is van uw fractie en van de Boerenbond, is rond elk meetpunt een klein cirkeltje trekken, zodat we in Vlaanderen niet meer dan enkele vlekjes zouden hebben, waar het slecht zou gaan.

We kunnen uiteraard niet met een belachelijk voorstel naar Europa gaan. We gaan een zeer harde discussie tegemoet met de Europese Commissie omwille van ons voorstel. Europa kijkt immers naar de ons omringende landen : Nederland, Duitsland en Groot-Brittannië. Daar wordt 100 percent van het grondgebied als kwetsbaar aangeduid, met een milieusituatie die zelfs nog niet zo slecht is als de onze.

We gaan er echter voor. Ik vind dat we argumenten hebben om te zeggen dat het maar 54 percent moet zijn. Ik vind ook dat we argumenten hebben om een goede derogatie aan te vragen, zodat het effectief wat wordt uitgemiddeld.

Nu hebben we ook al het engagement dat elke verbetering het daaropvolgende jaar kan worden gehonoreerd, door een gebied dat nu kwetsbaar is, het daaropvolgende jaar uit de kwetsbare gebieden te halen. Ik denk dat daarmee op de meest maximale manier rekening is gehouden met de sociale situatie binnen de landbouw.

Wij kunnen echter niet anders doen dan afbakenen. Voormalig minister Kelchtermans had het vier jaar geleden moeten doen. Nu zijn we te laat.

Nu moesten we – theoretisch vóór 21 december 2001 – een definitief voorstel indienen. We zijn daar nu over in discussie. We moeten daarmee doorgaan, anders zullen er zware sancties komen

van de Europese Commissie. Het zal dan niet alleen gaan over een veroordeling door het Hof van Justitie, maar ook over de intrekking van de gelden die nu naar de landbouw gaan. Als minister van Landbouw wil ik dat niet op mijn geweten hebben.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Collega's, het is fout om de landbouw te willen beschuldigen. Op dit ogenblik is er een nieuw klimaat. De landbouwsector beseft zelf dat er een probleem is, en is bereid om mee te werken aan een oplossing. Daarom zou ik niet graag hebben dat dit goede klimaat door bepaalde uitspraken wordt verstoord.

Mevrouw de minister, mijns inziens hebt u een fout begaan toen u stelde dat u een goed landbouwbeleid voerde omdat er nog geen betogingen waren geweest. Dat was een uitdagende uitspraak.

Minister Vera Dua : Dat was inderdaad fout van mij.

De heer André Denys : Iedereen kan fouten maken. Ik heb ook al fouten gemaakt. Hoe dan ook, het was een uitdagende uitspraak. Het klimaat dreigt daardoor te verzuren.

Ik heb het volgende aanvoelen. Ik ontvang de landbouwers. In tegenstelling tot de heer Van Rompuy beloof ik geen onmogelijke zaken. Ik praat met de landbouwers, wat volgens mij een goede zaak is. Ik vind dat we, voor we een definitief voorstel voorleggen aan Europa, uitgebreid met de landbouwsector moeten praten, ook over sociale begeleidingsmaatregelen en over alle problemen die zowel met landbouw als milieu te maken hebben. Ik denk dat de landbouwsector begripvol is en wil meewerken. Er zullen steeds 'goedboerende' en 'slechtboerende' boeren zijn, maar volgens mij is 80 percent van de boeren zich bewust van de situatie waarin ze zich vandaag bevindt. Ik vind dat we naar Europa moeten gaan met een voorstel waarin de landbouw meer wordt geïndividualiseerd. Dat betekent dat men de gecreëerde gebieden moet verfijnen, zodat individuele landbouwers er meer bij worden betrokken. Dat betekent misschien ook, mevrouw de minister, dat het voorstel pokdaliger is en minder gelijkmatig.

Er werd hier vandaag al veel gezegd, maar ik heb nog niemand horen zeggen dat landbouwers verplicht worden te stoppen. Als we het hebben over duurzame landbouw, hebben we het over respect voor dierenwelzijn, voor milieu en voor volksgezondheid, maar ook over de economische en socia-

Denys

le leefbaarheid van de landbouw. In die context moeten we zoeken naar oplossingen. Ik sta achter een tweesporenbeleid, waarin aan de ene kant aan de landbouwers wordt gevraagd om te garanderen dat het nitraatgehalte onder de 50 milligram per liter blijft, en waarin aan de andere kant mestverwerking door de overheid wordt aangemoedigd door het uittrekken van middelen voor vrijwillige warme sanering. Ik geloof hierin, ik ben nagenoeg de enige die hier steeds in heeft geloofd. Momenteel werden reeds zeventig vergunningen uitgereikt.

Mijnheer De Batselier, als er een fout is gemaakt bij MAP 1, dan is het dat MAP 1 vooral een mestverspreidingsplan was. Mestverwerking was daarin niet verplicht, in MAP 2 voor bepaalde sectoren wel. Men moet mestverwerking verplicht maken en men moet sanctioneren met superheffingen. MAP 1 was te veel een mestverspreidingsplan, waardoor een jacht op landbouwgrond ontstond. Daardoor zijn sommige witte zones grijze zones geworden. Om deze redenen is MAP 2 beter dan MAP 1 en om deze redenen steunen we het tweesporenbeleid van MAP 2. Met MAP 2 is het mogelijk om te komen tot een totaalpakket van afspraken met de landbouwsector, waardoor de gunstige evolutie waarover de heer Van Rompuy het had zich kan voortzetten. Ik ben optimistisch, ik ben ervan overtuigd dat we de problemen kunnen oplossen als we ze op een globale manier aanpakken.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Bij een verzesvoudiging van de kwetsbare gebieden zal een kwart van de veestapel zich in deze gebieden bevinden. Als dit plan wordt doorgevoerd, zal dus een kwart van de veestapel moeten verdwijnen. Het gaat hier om een koude sanering van 25 percent van de veestapel, wat neerkomt op een inkomensverlies van tien miljard frank. De groenen kunnen nu eindelijk uitvoeren waarvan ze twintig jaar hebben gedroomd, zij dragen nu de verantwoordelijkheid. Ze moeten echter ook realistische perspectieven bieden aan de landbouwers. Doodsimpel zeggen dat er inspanningen worden gedaan en dat de zaak gunstig evolueert, kan zomaar niet. Is de bereidheid om te investeren er wel echt ?

Mevrouw Isabel Vertriest : Ja, die is er. Een van de zaken waarover ik het nog wou hebben is de versnelling van de sociaal begeleide afbouw van de veestapel. Mijn fractie vraagt om hierin te investe-

ren. Als we het probleem van de bemesting ten gronde willen aanpakken, moet de veestapel sneller en sterker worden afgebouwd.

Er zijn naast landbouw nog twee andere sectoren waar er initiatieven moeten worden genomen, namelijk mobiliteit en energie. We moeten eigenlijk net als in de landbouw de milieukosten internaliseren in de productie en in de brandstofprijzen. Ook het prijsverschil tussen diesel en benzine heeft negatieve gevolgen, en moet dus worden weggewerkt. Dat zijn trouwens ook twee aanbevelingen van de OESO.

In het regeerakkoord staat dat we mobiliteit willen beheersen en de milieuvervuiling en milieuhinder willen terugdringen. Daarom hebben we dringend een aantal maatregelen nodig voor het verminderen van de verkeersmassa.

Op het vlak van energie werd onder meer hier het Kyotoverdrag geratificeerd. Ik schrok in de commissie van het betoog van sommige collega's die het broeikaseffect nog in vraag stelden, maar nu hebben we ons tot een reductie verbonden en hebben we belangrijke maatregelen nodig. Of we het nu graag hebben of niet, de CO₂-energie-taks is een belangrijk instrument. In de landen waar die al bestaat, blijkt hij efficiënt te zijn.

Op dit moment voeren Broederlijk Delen en de BBL een gezamenlijke actie over de milieugebruiksruimte en de ecologische voetafdruk. Ik zou graag hun politieke eisen naar voren brengen.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw Vertriest, ik heb aandachtig geluisterd naar uw conclusies. U zegt dat er te veel wagens zijn, dat de economie te snel draait en dat ze moet veranderen.

Uw partij pleitte vroeger voor een inkrimping van de economie. Nu u aan de macht bent, profiteert u van de economische groei, en kunt u uitgeven. Wat is uw houding nu tegenover die vroegere stelling van uw partij dat de economie zou moeten krimpen, op alle niveaus ? De landbouwsector wordt nu gestigmatiseerd, maar er zijn nog andere sectoren.

Minister Vera Dua : Destijds was ik de enige in het parlement die sprak over een afbouw van de veestapel. Nu is het een voorbeeld van de selectieve inkrimping waar we naartoe moeten. We hebben dat altijd gezegd. Bepaalde sectoren kunnen en moeten groeien, maar in andere sectoren kan een groei alleen als die gepaard gaat met een vermin-

Dua

dering van de milieuhinder. Als dat niet kan, is een inkrimping inderdaad nodig.

Iedereen staat nu achter een sociaal begeleide afbouw van de veestapel. Dat is een typisch voorbeeld van een aspect van de economie waarin ongebreedelde groei voor problemen zorgt, zodat een sociaal begeleid krimpscenario noodzakelijk is.

Ik kan u gegevens geven over de regularisaties die nog zijn doorgevoerd tot en met 1999. Ik herinner u aan het conflict dat ik had met de bestendige deputaties omdat ze nog altijd de neiging hadden nieuwe vergunningen te geven en uitbreidingen toe te staan. Voor de individuele landbouwer die wil uitbreiden van 500 naar 1.000 varkens ligt dit uiteraard moeilijk. Nu is er eindelijk een absolute stop. We moeten eerst de problemen oplossen en dan nagaan of er nog uitbreidingen mogelijk zijn. Die stop gaat vergezeld van een sociaal begeleide afbouw. Dat past in de selectieve inkrimping die we voorstaan.

De heer Erik Matthijs : Ik heb nooit horen spreken over een selectieve krimpeconomie, maar kortweg van een krimpeconomie. (*Rumoer*)

Wat doet u dan met het verkeer ?

Mijn fractie heeft altijd net als u de familiale bedrijven verdedigd en gepleit tegen de integratoren. Ook in de afbouw moeten we creatief zijn en streven naar selectiviteit.

De voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer Norbert De Batselier : Mijnheer Matthijs, u zult zich herinneren dat selectieve krimpeconomie al eerder werd toegepast, maar niet door de minister van Milieu. Toen ik minister was van Economie hebben we de grindwinning in de loop van enkele jaren laten uitdoven, sociaal begeleid en met goedkeuring in kader van sociaal overleg van vakbonden, werkgevers en de groene beweging. Tegelijkertijd hebben we het wetenschappelijk onderzoek naar alternatieven gestimuleerd.

Een tweede voorbeeld is de gipssector. We hebben een aantal grote bedrijven in het Antwerpse gezegd dat de gipsproductie moest verdwijnen. Prayon Rupel kreeg geen vergunning meer. Op dit ogenblik is deze productie volledig verdwenen. Een hele regio werd opnieuw leefbaar. Mits er rekening wordt gehouden met de economische, de

ecologische en de sociale factoren, is het mogelijk om de economie te heroriënteren. Het spreekt vanzelf dat het hier een denken op langere termijn betreft.

Op dat ogenblik is de hele expansiewetgeving gewijzigd. De ecologische steun is verhoogd te nadele van de louter financiële steun. De Europese Commissie heeft deze maatregel trouwens goedgekeurd. Dit is de weg die we moeten inslaan. Indien we de economie niet ecologiseren, zullen we massa's geld blijven verspillen. Het is voor elke overheid op termijn onbetaalbaar om te blijven dweilen met een open kraan. Structurele economische ingrepen zijn noodzakelijk.

De Duitse overheid is hier zeer goed in geslaagd. Eerst heeft ze de eigen bedrijven een zeer hoge norm opgelegd. Vervolgens heeft ze haar ministers de opdracht gegeven om van deze norm een Europese norm te maken. Hierdoor heeft ze de Duitse bedrijven een economisch, concurrentieel voordeel gegeven. Dit voorbeeld bewijst dat de ecologie ook economisch kan worden aangewend.

Een andere belangrijke vaststelling is dat er in Vlaanderen nog steeds te weinig mensen in de ecologische sector werken. In Duitsland werken momenteel ongeveer 600.000 mensen in de ecologische sector. Het bewijst dat men de economie kan ecologiseren en zo komen tot een economie die de duurzame ontwikkeling op lange termijn als richtingspunt heeft. (*Applaus bij de sp.a, de VLD en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer Matthijs, in de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening hebt u zich steeds een vurig verdediger van de landbouw getoond. Hoewel deze houding u siert, mag u de realiteit niet uit het oog verliezen.

Mijnheer Matthijs, het kan zo niet verder. U kunt deze vaststelling niet negeren. Uw houding tijdens dit actualiteitsdebat bewijst dat u in uw loopgraven blijft zitten. Ik zou u evenwel willen aanraden om vandaag niet teveel uitspraken te doen.

Mijnheer Matthijs, uw fractie zou eigenlijk beter een andere houding aannemen. De andere fracties zijn even begaan met de landbouw en met het lot van de boeren als de uwe. Onze standpunten zijn evenwel vanuit een andere ingesteldheid gegroeid. U koestert oude gedachten, maar u zou wat meer vooruit moeten kijken. U moet nu eenmaal ook re-

Maes

kening houden met de toekomstige Europese wensen en richtlijnen.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, het is niet mijn gewoonte om mensen te stigmatiseren. Ik heb de familiale bedrijven steeds verdedigd. Dit geldt zowel voor de kleine als voor de zeer grote familiale bedrijven. Ik ben overigens niet de enige die vindt dat de afbouw in een ander gedeelte van de sector moet plaatsvinden.

Ik kan akkoord gaan met de opmerkingen die over de selectieve krimpeconomie zijn gemaakt. Ik heb daarnet gewoon een ideologische vraag gesteld, namelijk of de groenen nog steeds achter de globale krimpeconomie staan. Ik heb ondertussen een duidelijk antwoord op deze vraag gekregen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik had het daarnet eigenlijk over mobiliteit en energie. Naar aanleiding van de vraag van de heer Matthijs zal ik dit met een voorbeeld illustreren. Aangezien het goedkoper is om garnalen in het buitenland te laten pellen dan hier, worden ze momenteel allemaal heen en weer vervoerd.

Dit zijn de perverse gevolgen van een systeem dat we moeten beteugelen. Wij eisen dat de lasten op arbeid worden verminderd en dat lasten op energie en op transport worden verhoogd. Op die manier kunnen we deze scheefgetrokken situatie recht-trekken. Deze structurele economische ingrepen kunnen de economie ook gedeeltelijk sturen. Daar is het ons om te doen.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Ik krijg hier stilaan de indruk dat we geen milieudebat, maar een landbouwdebat voeren. Aangezien iedereen constant naar de landbouwproblematiek verwijst, komt het milieuarporttamp aan bod.

De landbouw is wel voor een deel verantwoordelijk voor de milieuproblematiek, maar niet helemaal. Graag had ik van mevrouw Vertriest vernomen wat jullie nu eindelijk gaan doen aan het teveel aan CO₂. Gaan jullie nu ook de petrochemische sector afbouwen? We kunnen de klok toch

geen honderd jaar terugdraaien en van Vlaanderen één groot Bokrijk maken?

Mevrouw Isabel Vertriest : Het is gemakkelijk er eerst een karikatuur van te maken en er dan tegen te vechten. In heel wat landen wordt CO₂ afgebouwd zonder in een Bokrijk te hervallen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw Vertriest, de CO₂-voorstellen die wij formuleren, worden door uw partij als marginaal van de hand gewezen. Als wij een alternatief voorstel formuleren om CO₂ te recupereren, dan doet u daar niet aan mee en bestempelt u dit als een end-of-the-pipe-oplossing. Andere landen, waaronder Duitsland, zijn veel vooruitstrevender en zoeken ecologische oplossingen om de CO₂ te kunnen recupereren, om het water te kunnen opvangen en een betere verdamping te bewerkstelligen. Jullie weigeren echter om daaraan mee te doen. Het probleem is dat alles integraal moet worden benaderd.

Mevrouw Isabel Vertriest : Inderdaad, er dringt zich een integrale benadering op, want we moeten afstappen van de punctuele zaken. U reikt zelf de oplossing aan.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mevrouw Van den Eynde, momenteel lopen bij de VITO enkele belangrijke studies die bijna gefinaliseerd zijn.

In het kader van Vlaams klimaatplan zal worden voorzien in een mix van instrumenten, waaronder een reeks alternatieven voor de hoge CO₂-uitstoot.

Ik wil er ook op wijzen – hoewel dit onze bevoegdheid niet is – dat een energieheffing precies tot doel heeft niet betaald te worden. Een heffing is er om niet betaald te moeten worden, maar om bijsturing te verwezenlijken op het vlak van energiebesparing zodat men de heffing niet zal moeten betalen. Daarin ligt het fundament van een rationeel energiebeleid.

Wat tot slot de chemische sector betreft, wens ik te beklemtonen dat dienaangaande sowieso een benchmarking zal worden gemaakt, iets waarvoor collega Stevaert bevoegd is. Op basis daarvan zal worden bepaald wat bepaalde sectoren nog kunnen doen en wat andere sectoren nog zullen moeten doen. Ik vind het echter oneerlijk om in dit debat zo ongenueanceerd de kaart te trekken van de Antwerpse industrie. We zullen alle sectoren op een eerlijke manier moeten aanpakken en we zullen in die zin objectief en doortastend moeten be-

Dua

palen wat het aandeel is van elke sector om de zware Kyotodoelstellingen te halen. Daartoe zal een hele reeks instrumenten worden ingezet.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Omdat een en ander ook sterk leeft in grote lagen van de bevolking, wens ik even te verwijzen naar enkele doelstellingen die Broederlijk Delen dienaangaande geformuleerd heeft.

Broederlijk Delen stelt het volgende : ‘Het milieuprijskaartje mag niet langer op de maatschappij afgewenteld worden. Bedrijven moeten ertoe worden verplicht de kosten zelf te dragen en door te rekenen in de prijs van de producten’. Dit internaliseringsprincipe is mijns inziens heel belangrijk. Verder lezen we in het communiqué van Broederlijk Delen : ‘De bestaande subsidies voor energie moeten vanaf nu worden besteed aan de ontwikkeling van schone energiebronnen’.

Ik verwijs in dit verband naar het ESI-rapport waaruit blijkt dat wij nog vrij veel subsidies toekennen aan fossiele energiebronnen. Broederlijk Delen wil die subsidies toegekend zien aan schone energiebronnen, waaronder wind- en zonneënergie. Die subsidies mogen dus niet langer worden gebruikt ter ondersteuning van fossiele brandstoffen die mee het broeikas effect veroorzaken.

Een derde eis van Broederlijk Delen luidt als volgt : ‘We willen onverwijld de klimaatakkoorden uitvoeren als een stap om de verdere opwarming van de aarde te voorkomen’. Deze drie politieke eisen van Broederlijk Delen passen volgens mij perfect in de conclusies van het ESI-rapport met betrekking tot het broeikas effect, energie, enzovoort.

Een belangrijke conclusie is dat Vlaanderen, meer dan welke andere regio ook, zwaar gebukt gaat onder zowel de grote bevolkingsdichtheid als onder de zware milieudruk. Dit betekent dat de draagkracht van Vlaanderen begrensd is. Het betekent ook dat naast een krachtig milieubeleid, dat mijns inziens thans op volle toeren draait, ook werk moet worden gemaakt van de internalisering binnen de Vlaamse regering om de effecten op het milieu beter te bekijken en te voorkomen dat Vlaanderen nog meer onder druk wordt gezet. We moeten proberen de druk op de lucht, op het water, op energie, enzovoort naar beneden te halen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de voorliggende rapporten vormen geen goed uitgangspunt om het beleid van de huidige milieuminister en de regering te evalueren. Ze vertellen ons wel hoe groot de problemen zijn. We zijn ons daarvan bewust, maar nog onvoldoende. Ondanks de grote inspanningen om de problemen op te lossen, blijven ze groeien, terwijl wij ter plaatse blijven trapelen, wat eigenlijk een achteruitgang betekent.

Volgens veel collega's moeten er meer middelen komen, maar er is ook nood aan een andere ingesteldheid. Voor die beide zaken is nog een hele weg af te leggen.

Al maanden zeg ik dat de internalisering van de afvalkost en milieukost ons de mogelijkheid zal bieden om heel wat milieubudgetten te heroriënteren. Mevrouw de minister, ik vraag u om in de toekomst consequent het principe van de internalisering toe te passen op alle milieudossiers. Ik ben verheugd dat ook de BBL en de MINA-raad zeggen dat internalisering de enige oplossing is die duurzaam is.

Internalisering van de milieukost veronderstelt enorme inspanningen van particulieren en bedrijven. Het komt erop neer dat de factuur voor de milieukost rechtstreeks wordt doorgerekend aan de veroorzaker. Dat zal zorgen voor hogere facturen, en het zal van de burgers en bedrijven andere consumptiegewoonten vereisen. Dan zal duidelijk worden dat de kloof tussen de eigenlijke milieukost en wat we nu via de belastingen betalen, heel groot is en dat we nog veel inspanningen moeten doen. Afval komt kortelings ter discussie in de commissie. Toch al deze voorzet : We moeten afstappen van ons huidige afvaldenken. We moeten meer energetisch en economisch denken over afval.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, er is al zoveel gezegd en ik heb als voorlaatste spreker dus niet zoveel nieuws te vertellen. De vraag die we vandaag moeten behandelen, is hoe we het slechte rapport dat is gebaseerd op cijfers van toen, kunnen ombuigen tot een beter rapport met een betere score. Theoretische discussies brengen ons geen stap verder. Ik wil mij hier beperken tot de waterzuivering en tot de natuur en de landbouw.

Lachaert

Niemand zal ontkennen dat we de jongste jaren vorderingen hebben gemaakt in verband met waterzuivering. Het aantal zuiveringsinstallaties en het aantal rioleringen op gewestelijk en gemeentelijk niveau is behoorlijk gestegen dankzij investeringen van Aquafin en dankzij de subsidiëring van de gemeentelijke rioleringen. Toch blijft de vraag of dat resultaat niet op een goedkopere manier kon worden gerealiseerd en of de vorderingen voldoende garanties bieden voor het halen van de normen voor waterkwaliteit.

Ik wil het nu hebben over het contract met de NV Aquafin. Dit contract is geen voorbeeld van een door het Vlaams Gewest goed onderhandeld contract. Het contract is duidelijk in het voordeel van Aquafin. Er zijn twee belangrijke elementen die in dit verband moeten worden vermeld: het gegarandeerd rendement op het eigen vermogen en het gebrek aan enige vorm van resultaatverbintenis. De aandeelhouders van Aquafin kregen op die manier de garantie op voldoende dividend. Voor het overige werd het afwachten.

Op dit ogenblik worden er onderhandelingen gevoerd om betere contractvoorwaarden te bekomen voor het gewest. De vraag is echter ten koste van wat die er zullen komen. Bij onderhandelingen zijn er immers twee partijen betrokken.

Ik hoor zeggen dat Aquafin zeer geïnteresseerd is in de overname van de uitbouw van het gemeentelijke rioleringsnet. Dat zou de bestaansreden van Aquafin immers bestendigen. Aquafin zou ook interesse hebben voor de uitbouw van de kleinschalige waterzuivering die op dit ogenblik eveneens een gemeentelijke bevoegdheid is. Zal Aquafin een aanvullend maatschappelijk doel krijgen en wat zal Aquafin daartegenover stellen als prestatie?

De uitbouw van het gemeentelijke rioleringsnet of van de zogenaamde onderbouw is veel minder gevorderd dan de uitbouw van de bovenbouw. Die bovenbouw heeft Aquafin gerealiseerd. Nu hebben we bijna een teveel aan waterzuiveringsinstallaties. Bovendien hebben die waterzuiveringsinstallaties te kampen met een gebrek aan aanvoer wegens het ontbreken van een goed uitgebouwd gemeentelijk rioleringsnet. Daardoor wordt slechts 50 percent van de RWZI-capaciteit in Vlaanderen benut.

De subsidiëringsdecreten en -besluiten hebben succes en bewijzen dat de gemeenten wel degelijk bezig zijn met het wegwerken van de achterstand. Dat gaat echter zeer traag vanwege de hoge kos-

ten. Bovendien zijn dergelijke werken niet echt geliefd bij de bevolking. Het Vlaams Gewest subsidieert enkel de pure rioleringswerken en niet de straatwerken die er het gevolg van zijn. Als het Vlaams Gewest zou overgaan tot een subsidiëring van 100 percent voor de aanleg van het gescheiden stelsel en als het Vlaams Gewest bovendien ook de straatwerken met een ecologische basis wat zou subsidiëren, dan zou dat voor de gemeenten en de steden een impuls zijn.

U weet dat als een stad of gemeente 100 frank uitgeeft voor een nieuwe straat of riolering, er maar 62 frank van wordt gesubsidieerd. De gemeente betaalt een eigen aandeel van 38 frank. Er moest een incentive van het gewest komen opdat gemeenten bereid zouden zijn die inspanning te leveren. Op het vlak van riolering moeten we weten waarmee we bezig zijn. Er moeten rioleringen worden aangebracht dichtbij het waterzuiveringsstation, zodat alles goed kan functioneren. Als rioleringen niet goed zijn aangelegd, veroorzaakt dat steeds meer overstromingen.

Een tweede element is de verhouding landbouwnatuur. In dit parlement worden momenteel een aantal voorstellen besproken die die verhouding in de toekomst moeten organiseren. Ik denk aan het decreet betreffende de afbakening van de vengebieden, de vogel- en habitatrichtlijn, de beslissing betreffende de vertaling van de Europese nitraatrichtlijn en eventueel de amoniakrichtlijn.

Vooreerst stel ik vast dat de vorige regeringen door hun stilzitten hierin een verpletterende verantwoordelijkheid dragen. Als alle uitvoeringen van Europese richtlijnen nu op zeer korte tijd op ons en vooral op de landbouw afkomen, dan is dat te wijten aan een verregaande laksheid van de vorige regeringen. Ze hebben op dat vlak weinig gepresteerd en het probleem steeds voor zich uitgeschoven. Ik denk bijvoorbeeld aan de mestverwerking. Bepaalde instanties en partijen hebben een tijd overwogen om daar een soort Aquafin-verhaal aan te breien, deels gefinancierd door de Boerenbond. De voorbereiding van die constructie heeft jaren tijd doen verliezen en is er uiteindelijk niet gekomen. Het is spijtig dat daardoor nu alles ineens op de landbouwsector afkomt.

Het is nodig dat de implementatie van de diverse Europese richtlijnen op relatief korte termijn gebeurt. De redenen zijn legio: het milieu, het aanvaarden van belangrijke economische dossiers door Europa, het toekennen van Europese steun voor de plattelandontwikkeling over de periode

Lachaert

2000-2006 en het vermijden van veroordelingen door het Europees Hof van Justitie.

CD&V die van alle vorige regeringen deel uitmaakte, past in haar politieke opstelling ten opzichte van deze implementaties werkelijk de tactiek van de verschroeiende aarde toe. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Ik begrijp het niet. U hebt jaren het probleem voor zich uitgeschoven.

De heer Eric van Rompuy : De sp.a zit sinds 1981 in de Vlaamse regering. Ze zit er nu langer in dan wij. *(Opmerkingen van de heren Norbert De Batselier en Bruno Tobback)*

Wat mij stoort, mijnheer De Batselier, is dat u als minister van Leefmilieu een bepaalde verantwoordelijkheid had. U wentelt nu alles af op uw collega's. Tussen 1991 en 1995 hebt u als minister van Landbouw een pak vergunningen verleend aan een groot aantal varkensbedrijven.

Samen met mij hebt u in 1995 onderhandelingen gevoerd over onder andere MAP I. Nu alles op ons afschuiven, is iets te gemakkelijk. U geeft de indruk alsof wij alleen verantwoordelijk zijn.

De heer Norbert De Batselier : Mijnheer Van Rompuy, ik heb dat nog geen enkele keer gedaan. Ik heb er geen behoefte aan de CD&V aan te vallen. U valt hier de sp.a aan. U praat hier telkens over het verleden. U zou echter toch ook iets moeten afweten van rekenkunde. Ik beschouw nu de periode tussen 1981 en 2002. In 1981 is de VLD ingebroken bij wijze van spreken in de regering. Op dat moment was er een staats hervorming. De SP zat – november 1981 – toen in de oppositie. Door de staats hervorming moest de executieve op een evenredige wijze worden samengesteld. Tussen 1981 en 1985 zaten de heren Galle en De Wulf voor de SP in de regering. Dat was dus vanuit de oppositie. We hadden geen enkele macht. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Op 18 oktober 1988 stapte de SP in de Vlaamse regering. Op dat moment was het 7 jaar geleden dat mijn partij nog enige regeringsverantwoordelijkheid had gedragen. U hebt dus nog een aantal jaren te goed in de oppositie. *(Gelach)*

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer Van Rompuy, dat voorspelt weinig goeds. *(Gelach/opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Ik begrijp de houding van de grootste oppositiepartij niet. Mijnheer Van Rompuy, ik heb uw houding kunnen waarderen in de commissie voor Leefmilieu. Ik begrijp uw tactiek niet. Het is die van de verschroeiende aarde. *(Rumoer)*

U hebt eerst zelf het probleem voor zich uitgeschoven. Nu vind u dat er niets van de uitvoering deugt. Wat is eigenlijk uw houding ? Uw houding leidt vlugger tot de volledige ondergang van de landbouw dan met het nastreven van een evenwichtige houding tussen natuur en landbouw. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Eric Van Rompuy : U mag het proberen. We zullen de volgende maanden wel zien of u het evenwicht kunt bewaren.

De heer Patrick Lachaert : Dat is de uitdaging.

De heer Eric Van Rompuy : Vorige zondag heb ik wel wat anders gezien.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de voorzitter, ik zou het nu willen hebben over de afbakening van de kwetsbare gebieden. In essentie steunen we de maatregelen ter ondersteuning van de vrijwillige afbouw. Minister Dua moet daartoe de financiële mogelijkheid hebben. Blijkbaar is dit ook bij de oppositie doorgedrongen. De activiteiten inzake mestverwerking moeten drastisch worden versneld.

Mevrouw de minister, u moet continu werk maken van een verwerkingsvriendelijk beleid. In het verleden was dit niet altijd het geval.

Minister Vera Dua : Mijnheer Lachaert, het grote struikelblok voor een aantal dossiers is de ruimtelijke ordening en zeker niet leefmilieu.

De heer Eric Van Rompuy : Dat is uw bevoegdheid !

De heer Patrick Lachaert : Dat klopt. U zit wat dat betreft met twee in de regering. U moet uw beleid op elkaar afstemmen. Ik heb dat ook aan onze minister Van Mechelen gezegd. Dat beleid moet mogelijk zijn binnen Ruimtelijke Ordening.

De landbouwer zal natuurlijk de nadelige gevolgen ondervinden van de afbakening en de vertaling van de richtlijnen. Iedereen weet dat. De uitvoering van de Europese richtlijnen is onafwendbaar en dringend. De landbouwers die daarvan de nadelen zullen ondervinden, hebben recht op een billijke overheidsinterventie. Er moet uitgebreid worden overlegd met alle gebruikers van de gebieden in kwestie. Ik denk ook aan een schadevergoeding

Lachaert

voor de gedeerde inkomsten en een aankoopverplichting voor de overheid als het inkomensverlies van de landbouwer te groot is.

We mogen de landbouw het historisch passief van de jarenlange vervuiling niet laten dragen. De hele maatschappij moet die schuld op zich nemen, misschien niet helemaal, maar toch voor een groot deel. Terreinen die eigendom waren van failliete ondernemingen zullen door de overheid worden gesaneerd. Vervuiling als gevolg van lekkende brandstoftanks bij burgers zal ook gedeeltelijk ten laste van de overheid komen. We moeten eenzelfde solidariteit opbrengen met de boeren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, na zoveel kritiek begin ik met een aanmoedigende opmerking. Tijdens een post-universitaire vorming over de invloed van het Europees op het Belgisch en Vlaams recht werd de huidige milieuminister lof toegezwaaid, omdat ze de Europese richtlijnen versnelde omzette in Vlaamse wetgeving.

De N-VA is ervan overtuigd dat Vlaanderen het beter kan doen dan België. We hebben dan ook grote verwachtingen van deze regering, en hopen op een grote vooruitgang in de ontwikkeling van een milieuvriendelijker beleid. Het regeerakkoord beantwoordde aan die verwachtingen. Tijdens de eerste beleidsbesprekingen hebben we een zeer ambitieuze motie opgesteld. Er zou grote schoonmaak worden gehouden. Tweeëneen half jaar later is duidelijk dat die drastische ommezwaai er niet is gekomen. Wellicht was het beleid te zeer vastgeroest. Zelfs voor een sterke minister met pit is het een te zware opgave om daar in één klap verandering in te brengen. Een voorbeeld is de internalisering van de afvalprijs. We zijn daarvan overtuigd geraakt. Ook op gemeentelijk niveau zou men duidelijk richtlijnen moeten geven. Agalev zit soms aan een aantal standpunten enigszins vastgeroest, en op dat vlak is er een ommezwaai nodig.

Ik kom uit een landbouwprovincie. Ook daar is geen sprake van een ommezwaai. Men bouwt verder op de oude dossiers. Als ik denk aan de discussies over energieheffingen en over kernenergie, dan blijven we toch maar sleutelen in de marge. Ook de aangekondigde kleine veranderingen komen er niet altijd. Een van de specifieke doel-

stellingen was de aankoop van 3.000 hectare natuurgebied in een periode van 5 jaar. Dat halen we niet meer. Bovendien weten we niet tot wat de verwerving van natuurgebieden door VZW's zal leiden. Alle lof voor Natuurpunt, maar dat houdt het gevaar van een nieuwe dode hand in. VZW's kunnen worden omgevormd, en ze kunnen nieuwe doelstellingen bepalen. Dat is iets anders dan een overheidsbeleid. Op een ander, meer geschikt ogenblik moeten we daarover eens grondig discussiëren.

Iedereen heeft zijn stokpaardjes. Ik wil wijzen op de bijzonder verontrustende evolutie van de bezoekerscentra. Ik geloof erg in de sensibiliserende kracht van bezoekerscentra. Ik weet dat de minister deze opdracht wil afstoten via beheerscontracten met privé-instellingen en andere beleidsorganen zoals de provincies. Ik hoop zeer binnenkort met de minister te kunnen praten over ons belangrijkste bezoekerscentrum, met name De Nachtegaal in De Panne. Er zijn sedert minister De Batelier investeringen ten belope van 160 miljoen frank gebeurd. De huidige minister heeft meer dan 80 miljoen frank betaald. Ze heeft niet de bedoeling om dat centrum zelf uit te baten. Men vertelt me zelfs dat ze wil betalen voor de uitbating door de provincie. Men heeft daar nochtans enorme mogelijkheden om het beleid aan de mooie Vlaamse kust bekend te maken.

We zijn erg gevoelig voor ons imago in het buitenland. Ik wil aannemen dat men tot verkeerde conclusies is gekomen op basis van oude cijfers, verkeerde parameters en verkeerde vergelijkingen. Men kan dat allemaal uitleggen. Maar we houden er niet van op die manier te worden geklasseerd, ook al geldt de beoordeling voor het hele land. We bevinden ons ergens tussen de ontwikkelingslanden en landen die inzake milieubeleid volledig achterblijven.

De tijd is op. Toch wil ik de minister er nog van overtuigen dat de kritische bedenkingen van de N-VA gericht zijn op de ondersteuning van haar beleid, ook tegenover haar coalitiepartners. We willen dat er bijkomende middelen en mensen worden gemobiliseerd, en daarvoor kan de minister rekenen op onze steun. Op dit ogenblik kunnen we spijtig genoeg niet zeggen dat tweeëneenhalf jaar beleid ons genoegdoening schenkt.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het debat was kritisch en geanimeerd. Aan de basis hiervan lag het ESI-rap-

Dua

port. Het is pijnlijk dat wij een slecht rapport nodig hebben om in het parlement een intens debat op gang te trekken. Ik zal dit rapport niet becommentariëren. Collega's in het parlement hebben dit reeds gedaan. Het gaat hier en daar om verouderde gegevens. Ik zou opmerkingen over de gehanteerde methodiek kunnen formuleren. Elk rapport kan gekraakt worden of de hemel ingeprezen. Er zijn ook andere rapporten, waarin België een andere score haalt. Wat er ook van zij, het leefmilieu staat in Vlaanderen onder zeer grote druk en de milieuresultaten zijn allesbehalve schitterend. Er is dus heel wat werk aan de winkel om de druk op de volksgezondheid te verminderen.

Twee jaar is een korte periode om verbeteringen op het vlak van milieu te realiseren. Het gaat om zeer hardnekkige problemen. Dat leert mij de ervaring van twee jaar ministerschap. Het effect van een maatregel is pas na een lange tijd merkbaar. In Vlaanderen geldt een zeer specifieke situatie. Het gebied kampt met een zeer slechte ruimtelijke ordening en is zeer dicht bevolkt. Er wordt aan intensieve landbouw gedaan en er is ook veel industrie.

Wij staan voor enorme uitdagingen. Wij dragen ten aanzien van de verbetering van het leefmilieu een gezamenlijke politieke verantwoordelijkheid. De uitgangspunten van mijn beleid zijn drieërlei. Voor eerst verdedig ik de preventie op alle terreinen, voorkomen is immers altijd beter dan genezen. Dit vertaalt zich in een specifiek beleid op het vlak van de afvalverwerking en de verbetering van de waterkwaliteit. Ik verwijs naar de discussie over het afkoppelingsbeleid die we met het VEV voeren. Bepaalde bedrijven moeten van de riolering worden afgekoppeld. Dat is een zeer moeilijke discussie. Er wordt ook een strenger vergunningenbeleid gevoerd, dat niet steeds in dank wordt afgenomen. Verder is er het mestbeleid, waar de vervuiling aan de bron wordt aangepakt. De sociaal begeleidde afbouw van de veestapel is er een element van.

Een tweede uitgangspunt is dat Vlaanderen nood heeft aan een forse inhaaloperatie. Het gaat om het inlossen van de zogenaamde ecologische schuld, die zich in de loop van de voorbije decennia torenhoog heeft opgestapeld en meer in het bijzonder over bodemvervuiling, watervervuiling en de vernietiging van natuurgebieden. Met de middelen waarover we nu beschikken worden stappen in de goede richting gezet. Ik denk aan de forse stijging van de kredieten voor bodemsanering, riolering, de aankoop van natuur- en bosgebieden en aan de andere aanpak inzake waterzuivering.

Ten slotte moeten wij over een goede, strenge maar duidelijke wetgeving beschikken die op het terrein wordt gehandhaafd. Er werden reeds maatregelen doorgevoerd. Ik denk aan het Vlareem waarin strengere emissienormen worden opgelegd. We zijn ook strenger bij het verlenen van vergunningen voor individuele bedrijven. Verder is er de zeer performante en alerte milieu-inspectie, die op het terrein optreedt en een signaal aan de bedrijven geeft dat de wetgeving wel degelijk moet worden gerespecteerd. Het realiseren van dit beleid vereist een krachtadig optreden van de overheid, maar ook het vrijmaken van de nodige financiële middelen, zeker als wij de inhaaloperatie willen realiseren.

Ik zal niet uitgebreid ingaan op het budgettaire aspect. Daarover voerde ik immers net een discussie met de heer Van Rompuy. Maar toch wil ik het volgende zeggen. Nemen we de begroting-Kelchtermans als referentie, dan heb ik op drie jaar tijd dan toch 400 miljoen euro, of 16,2 miljard frank extra ter beschikking gekregen. Is dat genoeg? Allicht niet. Het zou meer kunnen zijn. Maar met deze extra middelen waarover ik kon en kan beschikken hebben we al een aantal belangrijke stappen gezet.

Ter attentie van de heer Van Rompuy wil ik een aantal cijfers geven over de specifieke prioriteiten waarnaar hier werd verwezen. Voor bodemsanering was in de begroting 1999 394 miljoen frank gereserveerd. Nu is dat 1,6 miljard frank. Voor de aankopen van natuur en bos was in de begroting 1999 1,4 miljard frank gereserveerd. Nu is dat 2,6 miljard frank. Dat is bijna een verdubbeling. Voor de rioleringen was in de begroting 1999 1,4 miljard frank gereserveerd. Nu is dat 2,8 miljard frank. Dat is een verdubbeling. Daarbij betalen we nu ook de gemeenten uit. Die waren gedurende drie jaar niet uitbetaald. Dat was ook een lijk in de kast, mijnheer Van Rompuy. Nu zijn we bij met die uitbetalingen. Bijkomend is er nog de som van 3 miljard frank in de landbouwbegroting voor de afbouw van de varkensstapel. Ik herhaal: er is nooit genoeg geld voor het milieu. Maar we kunnen hier toch al een en ander mee doen. Ik ben uiteraard in elk geval vragende partij voor meer kredieten.

Ik zal ingaan op een aantal thema's aan de hand van opmerkingen en vragen van de leden. Wat afvalverwerking betreft, is preventie voor mij alleszins de centrale doelstelling. Dat is een andere aanpak dan in het verleden. We zijn er toch maar in geslaagd om de stijging van onze afvalberg los te koppelen van de groei van het BNP. De heer Matthijs wees daar op. Dat is nog maar een eerste stap. Uiteindelijk moeten we een neerwaartse trend realiseren. Maar die loskoppeling, waarnaar ook Euro-

Dua

pees vlak wordt gestreefd, hebben we min of meer bereikt.

De daling van de restfractie, die natuurlijk heel belangrijk is in het licht van de verwerkingscapaciteit, is een feit. Nu is er sprake van ongeveer 190 kilogram restfractie per inwoner, terwijl dit in 1998 nog 216 kilogram was. Voor belangrijke afvalstromen – en daarmee verwijs ik naar het betoog van de heer Bex – zitten we natuurlijk vast aan een aantal contracten uit het verleden. Over FOST Plus hebben we het al zo vaak gehad. Ik zit echter met een erkenning tot eind 2003. We hebben nu gelukkig een en ander kunnen verscherpen binnen de zeer strakke lijnen van dit contract. Ik heb het over een verscherping inzake recyclagepercentages en preventiemaatregelen. Het is echter de bedoeling om bij de onderhandelingen over de nieuwe erkenning het hele principe van preventie en hergebruik in te brengen in de erkenning van FOST Plus. De uiteindelijke doelstelling waarop de huidige erkenning is gebaseerd, namelijk het blijven produceren van zoveel mogelijk verpakkingsafval, willen we ombuigen naar een daadwerkelijke vermindering van de hoeveelheid verpakkingsafval die op de markt wordt gebracht.

Er werden vragen gesteld over het storten. Voor zover ik kan horen betwist niemand het principe van de ladder van Lansink. Daaruit blijkt zeer duidelijk dat storten het slechtste is op het vlak van milieu. Op dat gebied zitten we op de goede weg. De hoeveelheid gestort huishoudelijk en vergelijkbaar afval bedroeg in 1995 nog 2,2 miljoen ton. In 2001 is dat stilaan geëvolueerd naar ongeveer 1 miljoen ton. Dan heb ik het niet alleen over huishoudelijk, maar ook over vergelijkbaar bedrijfsafval. Voor huisvuil hebben we het storten in 2001 kunnen beperken tot 150.000 ton. Het is de bedoeling dit in 2002 tot quasi nul te reduceren. Zo willen we in de praktijk brengen wat al lang was afgesproken, namelijk het absolute stortverbod voor brandbaar materiaal, met daarbij nog een kleine uitzonderingsmogelijkheid voor randgevallen. Mijnheer Wille, we zullen erover discussiëren waar die eventuele grens gesitueerd kan zijn.

Hoe dan ook, voor de verdere invulling van de totale verwerking van het restafval hebben we geopteerd voor andere installaties in vergelijking met vroeger. We hebben geopteerd voor die alternatieve voorbehandelingsinstallaties en niet voor de klassieke, grootschalige roosterovens. Ook op dit vlak beginnen de vergunningen stilaan binnen te

komen. We hebben dus wel uitzicht op alternatieve verwerkingscapaciteit in de nabije toekomst.

Inzake bodemsanering wijzen de cijfers van de begroting al op de inhaaloperatie die we aan het uitvoeren zijn. Ik wil daar wel nog aan toevoegen dat voor ons de absolute prioriteit ligt in de aanpak van woonsites. Dat is mogelijk gemaakt door de decreetswijziging die onlangs door het parlement is goedgekeurd.

Ik ben het wel eens met de heer Wille dat er in de praktijk een enorme dynamiek is op het gebied van de privé-saneringen. Eigenlijk is de dynamiek en het initiatief daar nog groter dan voor de ambtshalve saneringen die wij kunnen stimuleren. Dit is inderdaad een positief gevolg van het bodemsaneringsdecreet. Daarin zit de saneringsplicht als het ware ingebakken, waardoor een versnelling van de sanering wordt teweeggebracht.

Mijnheer Wille, wat de brownfieldontwikkeling betreft, zitten we momenteel in de voorbereiding. Volgende week vindt hier in het parlement trouwens een studiedag plaats over alternatieve financiering. Ik hoop uiteraard dat ik u daar mag begroeten. Daar zullen we samen nagaan wat er in de toekomst mogelijk is voor de realisatie van bodemsaneringsfondsen.

Op het vlak van natuur was een inhaaloperatie inderdaad dringend nodig. In feite was de natuur in Vlaanderen teruggedrongen tot een aantal postzegels verspreid over het grondgebied. Grote eenheden natuur zijn bijna niet meer aanwezig. Het was dus in ieder geval mijn bedoeling om op dat terrein een stevige inhaaloperatie uit te voeren. Mijnheer Loones, mijns inziens slagen we daar ook groten-deels in. De habitatrictlijngebieden zijn ondertussen uitgebreid met 32.000 hectare. Dat was geen gemakkelijke operatie. Een eerste fase in de afbakening van het VEN is reeds goedgekeurd door de regering, en zal binnenkort, na de goedkeuring van de decreetswijziging, in openbaar onderzoek gaan.

Sinds ik minister ben, werden 5.410 hectare natuur- en bosgebieden aangekocht. We zitten dus aan 2.000 hectare per jaar, wat veel verder gaat dan wat ooit gepland werd in het milieubeleidsplan. We streven nu naar 3.000 hectare per jaar. Sinds mijn aantreden werd bijna 2.000 hectare natuurreservaten erkend en kregen bijkomend 843 hectare natuur- en bosgebieden in eigendom van de overheid het statuut van reservaat. Een kwart van de momenteel bestaande natuurreservaten in Vlaanderen is tot stand gekomen sedert het begin van deze le-

Dua

gislatuur. Op het terrein is dit dus echt wel een inhaalbeweging aan de gang.

Het probleem is dat dit alles zich voorlopig nog niet vertaalt in een toename van biodiversiteit. Als bepaalde planten en dieren uitgestorven zijn, zijn ze voorgoed verloren. Indien ze enorm bedreigd zijn, dan vraagt dit heel wat tijd vooraleer ze zich kunnen herstellen. Het is dan ook de bedoeling om corridors en grote eenheden natuur te realiseren, zodat er een herstel kan komen van die biodiversiteit. Ik ben er vast van overtuigd dat men binnen relatief korte termijn zal zien dat de biodiversiteit in Vlaanderen effectief toeneemt door die toename van beschermde oppervlakte.

Over het water zijn er door iedereen discussie-elementen aangebracht. Ik wil nogmaals het volgende herhalen. De situatie waarin we ons nu bevinden op het vlak van waterzuivering, is niet alleen een erfenis uit het verleden, maar is ook vooral een enorme hypotheek op de bewegingsruimte van een minister van Leefmilieu. We hebben in de periode 1990-2000 ongeveer 120 miljard frank geïnvesteerd in waterzuivering. Het eindresultaat is dat ongeveer de helft van onze bevolking is aangesloten op een waterzuiveringsstation niettegenstaande we een rioleringsgraad hebben van 80 percent. Dat zijn de cijfers waar iedereen van vertrekt, maar dat neemt niet weg dat we ons nu toch in een toestand bevinden waarbij we moeten toegeven dat het waterzuiveringsbeleid niet efficiënt is geweest. Deze situatie keren, is geen eenvoudige klus.

We evolueren in de goede richting. Er ligt een nieuw masterplan ter discussie dat een zonering van de zuivering mogelijk moet maken. Ook de kleinschalige aanpak krijgt daar eindelijk een plaats in. Het buitengebied zal daardoor structureel in de waterzuivering kunnen worden ingeschakeld.

We hebben de gemeenten de mogelijkheid geboden een subsidie te krijgen van 100 percent voor een volledig gescheiden rioleringsstelsel. Ook voor kleinschalige waterzuiveringsinstallaties kunnen ze op zo'n subsidie rekenen. Daarbovenop nog een subsidie geven voor de wegenwerken kan voor mij als het de situatie verbetert, maar ik vrees dat het een enorm grote budgettaire operatie zal worden.

Misschien wordt het tijd om in de commissie voor Leefmilieu eens een grondig debat te voeren over de rol van de gemeenten in de aanleg van riolen. Burgemeesters zijn weinig enthousiast om een

groot deel van hun financiën onder de grond te stoppen. Het is veel gemakkelijker een sportcentrum of cultureel centrum te bouwen, dan miljoenen te investeren in de grond, terwijl niet eens duidelijk is of dat een spectaculair resultaat zal opleveren. Het is geen geheim dat de watermaatschappijen het debat willen aangaan over wie er zich mee moet bezighouden. Dat is een boeiend debat, en we moeten er alle voor- en nadelen in afwegen.

Alle burgemeesters zijn enthousiast over een overname van de vervelende job van het waterbeleid door een intercommunale. Toch blijf ik er voorstander van dat de gemeente het roer in handen houdt en dat er in de gemeenteraad geïnterpelleerd kan worden over het waterbeleid. Die twee hoofdlijnen moeten in de nieuwe aanpak terug te vinden zijn. We moeten die discussie ook met de watermaatschappijen aangaan.

Het blijft een enorme opdracht een versnelling te realiseren. We bereiden ons voor op de onderhandelingen met Aquafin. We willen overstappen van een middelenverbintenis op een resultaatverbintenis, en worden daarbij bijgestaan door juristen. De heer De Batselier zei evenwel terecht dat een goed juridisch advies niet altijd volstaat. We moeten ook de mogelijkheid hebben in te breken in een bepaald contract. Ik ben daar gematigd optimistisch over.

Het ontwerp van decreet integraal waterbeleid zit in de laatste fase. We voeren overleg met het kabinet van minister Stevaert om het ontwerp van decreet gezamenlijk voor te leggen aan de Vlaamse regering.

Uit het MIRA blijkt dat de luchtkwaliteit de laatste tijd verbeterd is. Het zou ongepast zijn daar euforisch over te doen, maar er is een gunstige evolutie wat betreft dioxines, VOS, SO₂, NOX, stof, enzovoort. We komen echter van heel ver. Ook de vermestende en verzurende emissies, en dus de belasting daardoor, dalen. De landbouwsector heeft dus wel degelijk inspanningen gedaan. Zelf voeren we een aantal strengere en aangescherpte algemene emissievoorwaarden in via het vergunningenbeleid. Het gaat onder meer om SO₂, stof en solventen.

We zijn bezig met de opmaak van het Vlaams klimaatplan, waarin juist die twee hardnekkige sectoren energie en verkeer zullen moeten worden aangepakt. Ze behoren niet tot mijn bevoegdheden, maar we zullen in de Vlaamse regering zeker tot gezamenlijke maatregelen kunnen komen.

Dua

De oprichting van het steunpunt Milieu en Gezondheid, dat nu operationeel wordt, heeft tot doel de effecten van verontreiniging op de volksgezondheid te onderzoeken en te monitoren. De resultaten van dat onderzoek zullen nog meer uitwijzen waar we onze prioriteiten moeten leggen.

Aan het mestdossier kan ik niets meer toevoegen. Morgen vindt hier in het Vlaams Parlement een hoorzitting plaats. Ik hoop dat de hoorzittingen in dezelfde sfeer mogen plaatsvinden als vandaag.

Ik heb in vogelvlucht een aantal thema's aangehaald, ook op het vlak van de stand van zaken qua beleidsmaatregelen. De politieke vraag die we ons nu moeten stellen, is of we op de goede weg zijn. Zullen we in staat zijn een substantiële verbetering van de milieukwaliteit te realiseren? Belangrijker nog: zullen we die verbetering ook structureel kunnen verankeren? Ik vermoed dat we in bepaalde dossiers strenger zouden kunnen zijn en verder zouden kunnen gaan. In het leefmilieubeleid zijn er soms echter zeer merkwaardige paradoxen. In mijn dagelijkse handelen ervaar ik enerzijds dat iedereen pleit voor een beter leefmilieu: men wil snel verbeteringen zien en men vindt dat we financiële inspanningen moeten leveren om de leefkwaliteit te verbeteren. Anderzijds ervaar ik regelmatig dat ik onder vuur wordt genomen als concrete maatregelen worden voorgesteld.

Er werd al een voorbeeld aangehaald. Mijnheer Van Rompuy, uw partij gebruikte dit rapport om aan te tonen dat mijn beleid slecht was. Als men dit rapport als basis neemt voor het debat over de kwetsbare gebieden, durf ik echter stellen dat 50 percent kwetsbaar gebied nog een ongelooflijk understatement is in het licht van de resultaten van dit ESI-rapport. Ik vind dus dat men consequent moet zijn. Als we een verbetering van de waterkwaliteit willen bereiken, als we willen dat we op het volgende rapport beter scoren, denk ik dat we effectief een doortastend mestbeleid zullen moeten voeren. Ik zeg dit niet enkel als minister van Leefmilieu, ik zeg dit vooral als minister van Landbouw. Op het terrein wil men wel oplossingen en wil men komaf maken met de mestproblematiek. Men is het beu om jaar na jaar op televisie dezelfde mestkaart te moeten aanschouwen. De landbouwers willen een oplossing. We moeten samen de verantwoordelijkheid nemen om effectief naar die oplossing te zoeken.

Mevrouw Merckx, ik heb nog een tweede voorbeeld. Zoals mevrouw Vertriest reeds zei, scoren

we niet zo goed op het vlak van de druk op onze watervoorraden. Wat dit criterium betreft zitten we echt in de achterhoede. U herinnert zich waarschijnlijk de discussie naar aanleiding van het programmadecreet, waarbij ik een voorstel indiende om de heffing op het oppompen van grondwater te verhogen. Ik kreeg toen iedereen op mijn dak. Er was toen een goed samenspel tussen regering en parlement, waarna we de verhoging van de grondwaterheffing hebben genivelleerd en progressiever hebben gemaakt. Als we iets willen doen aan de uitputting van het grondwater, moeten er regulerende heffingen zijn. We zien nu dat de textielsector, die steeds heeft gezegd dat er geen alternatief was voor grondwater, momenteel toch alternatieven uitwerkt omdat er anders heffingen moeten worden betaald. Dat is een typisch voorbeeld van de paradox.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik zou hier toch graag op reageren. Het gaat ons om de regulerende heffing en de wijze waarop u deze heffing met terugwerkende kracht wilde verhogen. Het is door de amendering dat de inwerkingtreding van uw voorstel werd gemilderd, waardoor er meer stapsgewijze werd gewerkt. U moet niet doen alsof we helemaal niet akkoord waren met uw voorstellen. Wij hebben in deze kwestie zelfs voorgesteld om niet enkel een onderscheid te maken tussen de drinkwatermaatschappijen, maar ook tussen de manieren waarop het water werd gebruikt. In onze kritiek viseerden we vooral de wijze waarop u het voorstel in werking wilde doen treden. U wilde doen betalen op reeds verbruikt water, u wilde het voorstel invoeren met terugwerkende kracht. Daartegen hebben wij gereageerd.

De voor volgend jaar voorziene situatie inzake heffingen is gebaseerd op afspraken die mijn voorganger met de industrie heeft gemaakt. Het is met andere woorden duidelijk dat deze heffingen niet zomaar uit de lucht zijn gevallen. Er zijn hieromtrent in het verleden al zeer duidelijke afspraken gemaakt.

Een minder spectaculair maar even illustratief voorbeeld is de discussie over FOST Plus. Iedereen beseft dat er iets moet gebeuren. Zodra er over hergebruik en over statiegeld wordt gesproken, krijg ik in de commissie voor Leefmilieu evenwel bakken kritiek over me heen. In het buitenland is nochtans al gebleken dat deze maatregel de hoeveelheid zwerfvuil vermindert.

Merckx-Van Goey

Ik vraag me trouwens af hoeveel interpellaties en vragen ik ondertussen al heb moeten beantwoorden over de afbakening van de VEN-gebieden, over het aankoopbeleid en over natuurinrichtingsprojecten. Ik kan hieruit enkel concluderen dat iedereen een inhaaloperatie wil, zolang ze maar niet in de eigen gemeente wordt uitgevoerd. Onze vragen betreffen het niet respecteren van de spelregels door de overheid of haar diensten.

Het gaat hier niet enkel om de spelregels. De Vlaamse overheid heeft enkele honderden hectare grond aangekocht voor bebossingsprojecten. Niemand is tegen bossen. Hoewel iedereen de bebossing steunt, spreken alle gemeentebesturen, gesteund door een aantal leden van het Vlaams Parlement, systematisch hun veto uit. Blijkbaar mag de Vlaamse overheid haar eigen gronden niet bebossen. Zo ver gaat het als we in dit land een effectieve inhaaloperatie willen realiseren. Dit is de huidige paradox van de milieuproblematiek.

Ik wil mijn woorden onmiddellijk even nuanceren. Het spreekt vanzelf dat de tegenstanders zich niet enkel in het Vlaams Parlement bevinden : de tegenstand is in heel de samenleving voelbaar. Zodra ingrepen in het vooruitzicht worden gesteld om zware milieudossiers bij te sturen, begint steeds een gedeelte van de bevolking te steigeren. In sommige gevallen begint zelfs heel de bevolking te morren.

Indien we de situatie willen omdraaien, moeten we op bepaalde momenten impopulaire maatregelen nemen. Dit is een van de consequenties van een leefmilieubeleid. We mogen in elk geval niet aarzen. Er is nood aan een drastische aanpak om de kwaliteit van het Vlaams leefmilieu te verbeteren.

Ik wil er tevens op wijzen dat er nog een aantal zeer zware dossiers op ons afsteveneren. Ik denk hierbij in eerste instantie aan de concrete gevolgen van het Kyoto-protocol. Tot mijn grote verbazing heb ik tijdens de bespreking in de commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening een grote terughoudendheid ervaren met betrekking tot het trekken van de juiste conclusies uit het ondertekende protocol en het goedgekeurde decreet. Wat ons energieverbruik betreft, zullen we alleszins wat moeten inleveren.

Het is aan de regering om voorstellen te doen om de doelstellingen van Kyoto te halen. Maar u doet terzake geen enkel voorstel. Er is nog grote ondui-

delijkheid en onenigheid over de verdeling van de last om de doelstelling te halen.

Ik zou in dit verband ook even naar de woorden van de heer De Batselier willen verwijzen. Het is mogelijk om in bepaalde economische processen in te grijpen. We zitten hier tenslotte met een aantal zeer zware dossiers. Ik wil deze dossiers hier gerust voorleggen.

Is de problematiek van Tessenderlo Chemie nog aanvaardbaar ? We zullen de nodige stappen zetten om de vervuiling te stoppen. Ik weet echter nu al dat de plaatselijke politici, gevolgd door de vakbonden en gesteund door de werkgevers, klaarstaan om me aan te vallen. Desondanks zullen we een aantal stappen vooruitzetten. Ik hoop dat het Vlaams Parlement me hierbij wil steunen.

Hetzelfde geldt voor Umicore. Er zijn reeds een aantal afspraken met dit bedrijf gemaakt. We zijn er al in geslaagd om een verbetering van de dioxine-uitstoot te realiseren. Er ligt echter reeds jaren een bodemsaneringsdossier op een effectieve aanpak te wachten. Ik hoop dat het Vlaams Parlement dezelfde stoere taal zal spreken als vandaag als we met betrekking tot dit zware dossier onder vuur worden genomen.

Het grote voordeel van het debat dat we vandaag hebben gevoerd, is dat alle neuzen nu in dezelfde richting staan. Dit is een belangrijk uitgangspunt. Iedereen wil de inspanningen opdrijven, ook met betrekking tot impopulaire maatregelen. Iedereen wil dat de minister van Leefmilieu over meer middelen kan beschikken om de inhaaloperatie versneld uit te voeren.

Als minister ben ik constant ongelukkig omdat het niet snel genoeg gaat. Ik merk dat dit gevoel ook in het Vlaams Parlement leeft. Vandaag ben ik evenwel een ontzettend gelukkig minister. Ik voel me gesterkt door de steun van alle fracties. Het Vlaams Parlement wil niet enkel dat ik een streng milieubeleid voer, het is tevens bereid om deze discussie tijdens de begrotingsbesprekingen te voeren.

Er is een voorstel om verder te gaan met de afbouw van de veestapel. De heer Denys heeft zich hier positief over uitgelaten. Ik hoop dat hij die afspraken niet enkel hier doet. Als we de sociaal begeleide afbouw van de veestapel hard willen maken, moeten we ons sterker opstellen. Dit betekent ook – en het is jammer dat de heer Wille dit niet meer hoort – dat we een ernstig debat moeten voeren over de heffingen. Trouwens, met betrekking tot de concrete dossiers in verband met de

Merckx-Van Goey

bijsturingen van de heffingen zullen we binnenkort een voorstel indienen.

Het zal zeker geen gemakkelijk debat worden. In dat debat zal een afweging gemaakt moeten worden van wie wat zal bijdragen. Er zal daarbij nagegaan moeten worden welke heffingen regulerend zijn en welke een retributie betekenen in het kader van een dienstverlening door de overheid.

Ik ben bijzonder gelukkig dat de inkomsten uit de heffingen dalen, zelfs een beetje te snel volgens mijn coalitiepartners. Voor een minister van Leefmilieu is er geen beter compliment mogelijk. We zullen moeten nagaan welke heffingen vervolgens nodig zijn. Het moeten in ieder geval regulerende heffingen zijn, opgelegd in een aantal sectoren om te voorzien in bijkomende financiële middelen. Het kunnen immers geen heffingen zijn die men zomaar oplegt aan alle Vlaamse gezinnen om ons milieubeleid uit te kunnen voeren.

Mijnheer de voorzitter, tot slot wens ik nog te zeggen dat dit debat voor mij belangrijk en hartverwarmend was. Mijnheer Matthijs, ik hoop dat ik wat hier vandaag gezegd werd, ook morgen, overmorgen en in de volgende maanden zal blijven horen. Ik zal uw steun immers broodnodig hebben om een echt stringent milieubeleid te kunnen voeren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, ik heb nog twee concrete vragen.

We hebben hier reeds herhaaldelijk gehoord dat foutieve cijfers werden doorgegeven aan die Amerikaanse universiteit. Welke administratie, instantie of VOI is daarvoor verantwoordelijk ? Wanneer zal het milieubeleidsplan 2003-2007 door de regering worden besproken en wanneer kunnen we daar dus overeenstemming over verwachten ?

Minister Vera Dua : Wat uw eerste vraag betreft, werden de gegevens met betrekking tot de milieukwaliteit doorgegeven door de VMM waarvan hier vandaag trouwens een vertegenwoordiger aanwezig is. Ik weet dat de VMM naar aanleiding van het vorige rapport schriftelijk gevraagd heeft om op de hoogte te worden gesteld van wijzigingen van de basisgegevens binnen de inventarisatie. Blijkbaar is dat niet gelukt. Ik sta erop dat dit jaar een Vlaamse

delegatie naar die Amerikaanse universiteit trekt om daar een discussie te voeren over die cijfers. Ik doe dit niet om een rooskleuriger plaatje of plaatsje af te dwingen, maar wil enkel dat men dat men de inventarisatie maakt of score geeft op basis van de huidige cijfers.

De heer Erik Matthijs : U moet daar uw conclusies uit trekken.

Minister Vera Dua : De conclusie is dat we naar Amerika trekken.

Wat het milieubeleidsplan betreft, kan ik u meedelen dat de teksten klaar zijn. Zij bevinden zich nu in een politiek overleg en het is de bedoeling om dit eind april in openbaar onderzoek te brengen. We willen in ieder geval dat het openbaar onderzoek nog voor het reces plaatsvindt.

De heer Erik Matthijs : In onze commissie wachten we ook nog het debat over de kwetsbare gebieden af. U wekt hier de indruk dat daarover eensgezindheid bestaat, maar wij – maar ook leden van uw meerderheid – hebben daar nogal wat kritische opmerkingen bij.

Minister Vera Dua : Neen, ik heb de indruk dat iedereen ervan overtuigd is dat het leefmilieu moet verbeteren. Ik vraag dan ook dat deze gedachtegang wordt doorgetrokken naar de andere discussies. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

Motie van aanbeveling

De voorzitter : Door mevrouw Vertriest werd tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk vrijdag 1 maart 2002 om 17 uur zijn ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

De bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met

- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Algerijnse Democratische Volksrepubliek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Algiers op 24 april 1991,
 - de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Tunis op 8 januari 1997,
 - de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Arabische republiek Egypte inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Caïro op 28 februari 1999, en met
 - de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van het koninkrijk Marokko inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Rabat op 13 april 1999
- 915 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met

- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Algerijnse Democratische Volksrepubliek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Algiers op 24 april 1991,
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Tunis op 8 januari 1997,
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Arabische republiek Egypte inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Caïro op 28 februari 1999, en met
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van het koninkrijk Marokko inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Rabat op 13 april 1999.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Hostekint, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met

- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Algerijnse Democratische Volksrepubliek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Algiers op 24 april 1991,
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Tunis op 8 januari 1997,
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Arabische republiek Egypte inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Caïro op 28 februari 1999, en met
- de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van het koninkrijk Marokko inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Rabat op 13 april 1999.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Algerijnse Democratische Volksrepubliek inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Algiers op 24 april 1991, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 3

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Tunesië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Tunis op 8 januari 1997, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Arabische republiek Egypte inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Caïro op 28 februari 1999, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en het koninkrijk Marokko inzake de wederzijdse bevordering en bescherming

van investeringen, ondertekend in Rabat op 13 april 1999, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.46 uur.*
